БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 99 (19.770). • 1987 йил 30 апрель, пайшанба • Баҳоси 3 тийин.

Яшасин ишчилар синфи, колхозчи-деҳқонлар ва халқ зиёлиларининг бузилмас иттифоқи!

(КПСС Марказий Комитетининг 1987 йил 1 Май Чақириқларидан).

ОКТЯБРЬ 70

ЮТУҚЛАРНИ МУСТАҲКАМЛАБ, ЯНГИ МАРРАЛАРНИ ЭГАЛЛАЙЛИК!

Ўзбекистон ССРни иқтисодий ва социал ривожлантириш Давлат планининг 1987 йил биринчи кварталида бажарилиш якунлари тўғрисида

Ўзбекистон ССР Марказий статистика бошқармасининг ахбороти

I. Халқ хўжалигини ривожлантиришнинг умумий иқтисодий кўрсаткичлари

1987 йилнинг биринчи кварталида ижтимоий ишлаб чиқаришни ва халқ фаровонлигини янада ўстиришга эришилди. Март ойида халқ хўжалиги айрим тармоқларининг иши февраль ойига нисбатан яхшиланди. Бироқ, ташкилотчилик ва хўжалик фаолиятидаги нуқсонлар, ишдаги ошган талабларга корхоналар ҳамда ташкилотлар суст тайёргарлик кўрганликлари сабабли бир қанча кўрсаткичлар юзасидан план топшириқлари бажарилмай қолди.

Республикани иқтисодий ва социал ривожлантириш асосий кўрсаткичларининг ўсиш суръатлари қуйидагича бўлди:

	план		амалдагиси		
	1987 йил I квартали		1987 йил I квартали		1987 йил марти
	1986 йил I квартали планига нисбатан	1986 йил I кварталидаги амалдаги даражага нисбатан	1986 йил I квартали планига нисбатан	1986 йил I кварталидаги амалдаги даражага нисбатан	1986 йил март ойидаги амалдаги даражага нисбатан
(процент ҳисобида):					
Саноат маҳсулоти	4,4	0,5	5,8	1,8	3,9
Давлат капитал маблағлари ҳисобига асосий фондларни ишга тушириш	2	8	0,9	7	26
Давлат капитал маблағлари	4	8	0,1	5	4
Жамоат транспорти барча турлари билан юк ташиш (жўнатиш) ҳажми	−9,6	−9,2	−17,2	−16,8	−11,9
Меҳнат унумдорлиги:					
Саноатда	0,8	−2,5	1,9	−1,4	0,3
Қурилишда	2,8	1,4	3,3	1,9	7,7
Давлат ва кооператив савдосининг чакана товар обороти (алкоголли ичимликлар реализация қилиш ҳажми бу ҳисобга кирмайди), амалдаги нархларда	7,4	6,0	−0,7	−2,0	−0,5

Саноат маҳсулоти ўтган йилнинг биринчи кварталига нисбатан 98,7 миллион сўм миқдорда кўпайди.

Давлат капитал маблағлари ҳисобига **асосий фондларни ишга тушириш** 47 миллион сўмликка ошди.

II. Ижтимоий ишлаб чиқаришни интенсивлаш

Фан-техника тараққиёти. Илғор технологиядан фойдаланиш, ишлаб чиқаришни комплекс механизациялаш ва автоматлаштириш негизида халқ хўжалиги тармоқларининг техникавий даражасини оширишга қаратилган тадбирларни рўёбга чиқариш давом эттирилди.

Мавжуд корхоналарни реконструкция қилиш ва техника билан қайта жиҳозлашда 213,2 миллион сўм давлат капитал маблағидан фойдаланилди ёки ўтган йилнинг биринчи кварталидагига нисбатан 38 процент кўп сарфланди.

Саноатда 11 та робот техникаси комплекси жорий этилди. 61 та механизациялашган поток, комплекс механизациялаштирилган, автомат, ротор ва роторли-конвейер линиялари ҳамда рақамли программа билан бошқариладиган 20 та металл қирқиш станоги ўрнатилди. 37 та участка ва цех комплекс механизациялаштирилди ва автоматлаштирилди.

Шу билан бирга прогрессив машиналар, ускуналар ва технологияларни жорий этиш миқёслари етарли эмас.

СССРда биринчи марта ўзлаштирилган машинасозлик комплекси маҳсулотининг улуши атиги 0,5 процентни ташкил этди. Жаҳон техникавий даражасига мос келадиган маҳсулот энг муҳим турларининг салмоғи шундай турларни ишлаб чиқариш ҳажмида 24 процентни ва маҳсулот ишлаб чиқариш умумий ҳажмида 15 процентни ташкил этди.

11 министрлик ва идора, шу жумладан, Ўзбекистон ССР Давлат агросаноат комитети, Ўзбекистон ССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги, «Узбекзолото» ишлаб чиқариш бирлашмаси ҳамда бошқалар фан ва техникани ривожлантириш планларини бажармадилар.

Маҳсулот сифати. Саноат маҳсулоти умумий ҳажмида олий сифат категориясидаги маҳсулот салмоғи пландаги 8,5 процент ўрнига 9 процентни ташкил этди.

Маҳсулот сифатига нисбатан талабчанлик кучайди. 1987 йил 1 январидан бошлаб 33 та саноат бирлашмаси ва корхонасида Давлат қабули жорий қилинди. Уларнинг кўпи Давлат қабули амал қилаётган, технология интизомига риоя этиш ва маҳсулот сифатига нисбатан талабчанлик оширилган шароитда ишлашга тайёр эмас эканликлари маълум бўлиб қолди. Биринчи кварталда уч миллион сўмликдан кўпроқ маҳсулот қабул қилинмади ва план бажарилиши тўғрисидаги ҳисоботга киритилмади.

Ишлаб чиқариш потенциалидан фойдаланиш. Саноат корхоналарини икки ва уч сменали иш режимига ўтказиш давом этмоқда. Ишчиларнинг смена коэффициенти 1,36 дан 1,42 га етди. Машинасозлик ва металлга ишлов бериш, химия ва нефть химияси саноати корхоналарида, бинокорлик материаллари саноатида, енгил ва озиқ-овқат саноатида ишчиларнинг смена коэффициенти жуда кам миқдорда кўпайди. Айни пайтда электр энергетикаси, ёқилғи саноати ва қора металлургия корхоналарида ишчилар смена коэффициенти ҳатто камайиб кетди.

Янги ишга туширилган ва реконструкция қилинган қувватларни ўзлаштиришда камчиликлар ҳамон сақланиб қолмоқда. Тўрткўл ва Жарқўрғон йигирув-тўқув фабрикаларида, Бухоро тўқимачилик комбинатининг Ғиждувон шаҳридаги филиалида, Намангандаги «Пятилетка» нотўқима материаллар фабрикасида қувватлар ниҳоятда паст даражада ўзлаштирилмоқда.

Моддий ресурсларнинг кўп турларини тежаш юзасидан белгиланган топшириқлар бажарилди. Халқ хўжалигида 107 минг тонна шартли ёқилғи, 18,5 минг тонна цемент, 15,7 минг кубометр ёғоч-тахта тежаб қолинди. Шу билан бир вақтда қора металлар прокати, дизель ёнилғиси ва автобензин тежаш топшириқларини бажаришда қолоқликка йўл қўйилди.

Андижон, Бухоро, Навоий ва Наманган областларининг корхоналарида қозон-печь ёқилғиси ортиқча сарфланишига йўл қўйилди. Иккиламчи хом ашёдан ҳамон етарлича фойдаланилмаяпти.

Бошқарув ва хўжалик механизмини такомиллаштириш. 1987 йилнинг бошларидан саноат, аҳолига маиший хизмат кўрсатиш, қурилиш ва агросаноат комплекслари, темир йўл, жамоат автомобиль транспорти ҳамда алоқа барча бирлашмалари ва корхоналари (ташкилотлари) хўжалик юритишнинг янги шароитига ўтказилди.

Халқ хўжалигини бошқаришда иқтисодий методларнинг роли оширилди, бирлашмалар ва корхоналар ҳуқуқлари ҳамда мустақиллиги оширилди, уларнинг фаолиятига пировард натижаларга ҳамда тузилган шартномаларга мувофиқ маҳсулотлар ва товарлар етказиб бериш топшириқлари ва мажбуриятларининг юз процент бажаришига қараб баҳо берилмоқда.

СССР Химия ва нефть машинасозлиги министрлиги, СССР Приборсозлик, автоматлаштириш воситалари ва бошқарув системалари министрлиги, СССР Автомобиль саноати министрлиги, СССР Нефтни қайта ишлаш ва нефть химияси саноати министрлигига бўйсунувчи, шунингдек, Ўзбекистон ССР Енгил саноат министрлиги тўққизта бирлашма ҳамда корхонаси тўла хўжалик ҳисобига, ўзини-ўзи маблағ билан таъминлашга ўтказилган.

Бироқ хўжалик юритишнинг янги методлари республика экономикасини ривожлантиришда сифат жиҳатдан янги силжишларга эришишга ҳали етарли даражада таъсир ўтказмаяпти.

III. Моддий ишлаб чиқаришни ривожлантириш

САНОАТ

Саноат ишлаб чиқариши умумий ҳажми март ойида ўтган йилнинг амалдаги даражасига нисбатан 3,9 процент, умуман биринчи кварталда эса 1,8 процент ошди. Планда биринчи кварталда ўтган йилнинг шу давридаги план даражасига нисбатан 4,4 процент ўсиш кўзда тутилган эди, амалда эса у 5,8 процентни ташкил этди.

Меҳнат унумдорлиги ўтган йилнинг шу давридаги амалдаги даражага нисбатан 1,4 процент пасайди.

Корхоналарнинг 79 проценти **шартнома мажбуриятларини** тўла ҳажмда уддалади. Умуман маҳсулот етказиб бериш юзасидан мажбуриятларни ҳисобга олганда маҳсулот реализация қилиш плани 97,8 процент бажарилди, бу эса 1986 йил биринчи кварталидагига нисбатан камроқдир.

Халқ хўжалиги комплексларида, Қорақалпоғистон АССР, областлар ва Тошкент шаҳрида ишлаб чиқаришни ва меҳнат унумдорлигини ўстириш суръатлари қуйидагича бўлди (процент ҳисобида):

(Давоми иккинчи бетда).

ДЎСТОНА УЧРАШУВ

28 апрель куни КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари М. С. Горбачев БКП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, БХР Министрлар Советининг Раиси Г. Атанасов билан учрашди. Суҳбат чоғида ички турмуш, Совет—Болгария иқтисодий ва илмий-техникавий ҳамкорлиги самарадорлигини ошириш масалалари муҳокама қилинди.

М. С. Горбачев Совет Иттифоқида авж олдириб юборилган қайта қуриш тўғрисида гапириб, партия қайта қуришни амалга оширишни зарур, деб топиб, ўртага қўйилган вазифаларни рўёбга чиқаришнинг конкрет йўлларини белгилаб берганлигини уқтириб ўтди. Бугунги кунда қайта қуриш бутун халқнинг иши бўлиб қолди. Бу — иш охирига етказилишининг энг яхши гаровидир. Партия социал-иқтисодий тараққиётни жадаллаштириш учун кураш олиб бориб, илм-фанга алоҳида эътибор бермоқда. Илм-фаннинг моддий базаси мустаҳкамланиб, фан ва ишлаб чиқариш ўртасидаги алоқаларнинг форма ҳамда методлари қайта қурилмоқда. Фан-техника тараққиётини олға силжитишга қодир бўлган кадрларни тайёрлаш янгича ташкил этилмоқда. Машинасозликка ҳам катта эътибор берилмоқда. Машинасозликнинг янги марраларга чиқарилиши мамлакат халқ хўжалигининг бошқа барча тармоқларини ривожлантиришга зарур жўшқинлик бахш этибгина қолмай, шу билан бирга социалистик иқтисодий интеграцияни чуқурлаштириш учун янги имкониятлар ҳам очади.

Г. Атанасов Болгария коммунистлари, меҳнаткашлари Совет Иттифоқида бошланган қайта қуришга зўр қизиқиш билан қараётганликларини ва қайта қуриш амалга оширилишига астойдил ишонаётганликларини таъкидлади. Совет Иттифоқидаги дўстлар бу соҳада эришадиган муваффақиятлар БКПнинг мамлакат бутун халқ хўжалигини ривожлантиришни жадаллаштиришга қаратилган янги стратегик йўлини амалга ошириш учун ҳам қулай шарт-шароит яратиб беради.

М. С. Горбачев иқтисодий ҳамкорлик масалаларига тўхталиб ишлаб чиқариш кооперациясини ривожлантириш, социалистик мамлакатлар корхоналари билан илмий-тадқиқот ташкилотлари ўртасидаги бевосита алоқалар катта аҳамиятга эга эканлигини таъкидлади. Бу борада қийинчиликлар ва айрим хатоларга дуч келиш мумкин. Бу иш социализм мамлакатлари учун янги, мураккаб, аммо истиқболли ишдир. Шунинг учун ҳам қийинчиликлардан чўчимаслик керак. Энг муҳими — юзага келадиган масалаларни ҳал этиш йўлларини ўзаро манфаатдорлик ва ҳамкорликка интилиш асосида изчил ва қатъият билан қидириб топиш зарур.

Болгария, деди Г. Атанасов, вақтни қўлдан бой бермай, иқтисодий ҳамкорликнинг янги-янги формалари тўғрисидаги аҳдлашувларни амалга оширишга интилмоқда.

М. С. Горбачев қардош Болгария халқига социал-иқтисодий вазифаларни ҳал этишда катта муваффақиятлар тилади, Совет—Болгар муносабатларини мустаҳкамлаш учун ҳар иккала мамлакатда амалга оширилаётган ишларга юксак баҳо берди.

Учрашув самимий, ўртоқларча вазиятда ўтди.

* * *

Шу куни Г. Атанасов Москвадан жўнаб кетди. У Совет ҳукуматининг таклифига биноан расмий дўстлик визити билан мамлакатимизга келган эди.

Аэродромда Г. Атанасов ва унинг рафиқасини КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси Н. И. Рижков рафиқаси билан, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари Н. В. Тализин, бошқа расмий кишилар кузатиб қолдилар.

(ТАСС).

М. С. Горбачев Рене Урбани билан учрашди

28 апрель куни КПСС Марказий Комитетида М. С. Горбачевнинг Люксембург Компартияси Раиси Р. Урбани билан учрашуви бўлди.

Иккала партияни, бошқа мамлакатлардаги коммунистларни қизиқтираётган масалалар муфассал муҳокама қилинди.

М. С. Горбачев Совет Иттифоқида қайта қуриш йўлида рўй бераётган ўзгаришлар ҳақида ахборот берди. Биз қилаётган ишлар шунчаки баёнотлар, гап-сўзлар эмас, деб таъкидлади у. Қайта қуриш Совет Иттифоқининг тараққиётини жадаллаштиришга, социализмнинг иқтисодий, сиёсий, маънавий, ахлоқий потенциалини оширишга олиб боради.

Совет жамияти тараққиётининг ҳозирги босқичи — мамлакатимиз халқлари Совет ҳокимиятининг 70 йили мобайнида қилган ҳамма ишларнинг инкори эмас. Ўтган ўн йилликлар мобайнида эришилган натижалар бўлмаганида биз мамлакат олдига шу қадар кенг миқёсли вазифаларни қўйиб, ҳал эта олмаган бўлур эдик. Капитализмга бошқача турмуш тарзини қарама-қарши қўйиш учун социализм ихтиёрида ҳамма зарур шарт-шароитлар бор. Социализм капитализмнинг ўрнини оладиган реал тузум бўлиб майдонга чиқмоқда.

Р. Урбани Люксембургдаги ишчилар, хизматчилар, ёшлар, сиёсатчилар, савдо-саноат доираларининг намояндалари СССРда рўй бераётган янгиланиш жараёнига нақадар мислсиз қизиқиш билан қараётганликлари тўғрисида аниқ-равшан мисоллар билан гапириб берди. Совет Иттифоқида амалга оширилаётган тадбирлар социализм қиёфасини тобора жозибадор қилмоқда, ишонч билан дадилроқ ҳаракат қилишимизга ёрдам бермоқда, — деди ЛКП Раиси,— Сизларнинг қайта қуришингиз коммунистлар учун янги йўлдир.

М. С. Горбачев КПССнинг жаҳон муаммоларига ёндашуви ҳақида гапирганида совет раҳбарияти халқаро муносабатлар соҳасида қайта қуриш тарафдори бўлиб майдонга чиқаётганини таъкидлаб ўтди. Бу қандайдир бадиҳалар самараси эмас, балки фикр-мулоҳазаларнинг, вазиятни чуқур илмий таҳлил этишнинг, ҳозирги дунёнинг ҳақиқий ҳолатини, барча давлатларнинг манфаатини ҳисобга олишнинг якунидир. КПСС халқаро ишлардаги ўзининг ҳамма амалий қадамларини КПСС XXVII съездининг зиддиятли, аммо ўзаро боғлиқ ва ўзаро алоқадор ҳолатдаги ҳозирги дунё тўғрисидаги концепциясига мувофиқ тарзда қўймоқда. Биз Ғарбни мана шу реал ҳолатни эътиборга олишга, мазкур жараёнларни идрок этишга таклиф қиламиз.

СССРда бошланган ўзгартишлар, жиддий иш эканини душманларимиз тушуниб олдилар. Ғарбда, хусусан АҚШ, Англия, Францияда Совет Иттифоқига туҳмат кампаниясини кучайтирмоқдалар, қайта қуришнинг обрўсини, бизнинг ташқи сиёсатимизнинг обрўсини тўкиш пайига тушиб олдилар. Ғарбдаги кенг ижтимоий ва сиёсий доиралар, оддий кишилар қайта қуришга, бизнинг халқаро майдонда таклиф қилаётган ташаббусларимизга ҳайрихоҳлик билан қараётганликлари биз, совет кишиларига илҳом бермоқда, деб таъкидлади М. С. Горбачев.

Суҳбат чоғида КПСС билан ЛКП ўртасидаги қадимий дўстлик, тўла тенг ҳуқуқлилик ва ўртоқларча бирдамлик муносабатлари ҳақида зўр самимият билан гапирилди. Иккала партия коммунистик ҳаракатни мана шу принциплар асосида жипслаштиришга интилмоқдалар. Бу принциплар ҳар бир партиянинг ва умуман ҳаракатнинг кучини мустаҳкамлайди.

Суҳбатда ЛКП Марказий Комитети ижроия комитетининг аъзоси Ф. Гофман, ЛКП Марказий Комитетининг аъзоси Ж. Урбани, КПСС Марказий Комитетининг секретари А. Ф. Добринин қатнашдилар.

(ТАСС).

• Меҳнат зафарларимиз— 1 Майга!

«Каршистрой» бирлашмаси 1-автотранспорт идорасининг автомобилчилари 1 Май байрамини пландан ташқари 12 минг тонна халқ хўжалиги юклари ташиб бериш билан кутиб олмоқдалар. Бу ютуққа «Ҳурмат Белгиси» ордени кавалери Леонид Казаков бошлиқ бригада аъзолари салмоқли ҳиссаларини қўшдилар.

СУРАТДА: (чапдан) илғор бригада аъзолари Анвар Мансуров, Йўлдош Шукуров, бригада етакчиси Леонид Казаков, Виталий Дудин, Зокир Қодиров.

Ш. ШАРОПОВ фотоси

(ЎзТАГ).

БАЙРОҚЛАР ТОПШИРИЛДИ

Ўтган йил якунларига кўра, республика социалистик мусобақасида эришган муваффақиятлари учун бир қанча коллективлар Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроқлари билан мукофотландилар. Биринчи май арафасида ана шу коллективларга мукофотларни топширишга бағишланган тантанали йиғилишлар бўлиб ўтди.

Сурхондарё областидаги Шўрчи пахта тозалаш заводи коллективига — Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Р. Н. Нишонов, Нурота районидаги «Қизилча» давлат наслчилик заводига — Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Раиси Ғ. Ҳ. Қодиров, В. И. Ленин номидаги Тошкент метрополитенига — Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари В. Н. Лобко, Самарқанд районидаги «Ленин байроғи» колхозига — Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари В. И. Огарок, Тошкент районидаги «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» колхозига — Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Ташкилий-партиявий ишлар бўлимининг мудири П. В. Догонкин, касаба союз курортлари бошқармаси Ўзбекистон республика Советининг «8 Март» санаторийсига — Узсовпроф раиси Ҳ. Алимова, Конимех районидаги «КПСС XXV съезди» совхозига — Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари — республика Давлат агросаноат комитетининг раиси И. Ҳ. Жўрабеков, Учқўрғон районига — Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари А. П. Романовский, 2-автокомбинатга — Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари Ғ. З. Заҳриддинов кўчма Қизил байроқларни топширдилар.

(ЎзТАГ).

АФҒОНИСТОН ДЕМОКРАТИК РЕСПУБЛИКАСИДА

ДЎСТЛИК ВИЗИТЛАРИ

КОБУЛ, 29 апрель. (ТАСС). Ҳозирги вақтда Ўзбекистон ССР бир қанча областларининг делегациялари дўстона визитлар билан Афғонистонда меҳмон бўлиб турибди. Дўстлик визитлари Совет Ўрта Осиё республикалари билан АДР чегара вилоятлари ўртасидаги иқтисодий-техникавий ва маданий алоқаларни ривожлантириш тўғрисидаги битим доирасида ўтмоқда. Бахтар агентлигининг хабар қилишича, Тошкент области делегацияси Саманган вилоятидаги Айбоқ шаҳри маҳаллий ҳокимият органлари вакилларининг, қабила бошлиқлари ва оқсоқолларининг, меҳнаткашларининг йиғилишида иштирок этди.

Шибирғонга борган Фарғона области делегацияси хотин-қизлар вилоят комитетининг йиғилишида қатнашди. Совет Иттифоқидан борган меҳмонлар Совет Ўзбекистони хотин-қизларининг турмуши, Фарғонанинг иқтисодий жиҳатдан ривожланганлиги тўғрисида сўзлаб бердилар.

Сурхондарё областининг делегацияси Балх вилояти раҳбар партия ва давлат ходимлари билан учрашди. Учрашувда чегара яқинидаги ҳамкорликни ривожлантириш масалалари муҳокама қилинди.

БИТИМ ИМЗОЛАНДИ

КОБУЛ. Бу ерда Чет мамлакатлар билан Дўстлик ва маданий алоқалар совет жамиятлари союзи, Афғонистон билан Дўстлик ва маданий алоқалар совет жамияти ҳамда АДР Тинчлик, бирдамлик ва дўстлик ташкилотлари, Афғон-Совет дўстлиги жамияти ўртасида 1987—1988 йилларда ҳамкорлик қилиш тўғрисидаги битим имзоланди.

Мазкур ҳужжатда қайта қуриш шароитида СССРда амалга оширилаётган социал-иқтисодий ва сиёсий ўзгартишлар билан, КПСС XXVII съездининг қарорлари қандай бажарилаётганлиги билан ҳамда ташқи сиёсат соҳасидаги Совет тинчлик ташаббуслари билан АДР аҳолисини таништириш ҳамда СССР халқларини АДРда янги жамият барпо этиш соҳасидаги муваффақиятлари билан, шунингдек, раҳбарларнинг Афғонистон теварагидаги вазиятни бартараф этишга қаратилган тадбирлари билан, мамлакатда миллий яраш программаси қандай амалга оширилаётганлиги билан таништириш соҳасидаги тадбирлар кўзда тутилади.

Совет-Афғонистон дўстлиги ва ҳамкорлигини янада мустаҳкамлаш ҳамда ривожлантириш мақсадида тантанали кечалар, йиғилишлар, митинглар, матбуот конференциялари, учрашувлар, суҳбатлар ва кўргазмалар ўтказиш планлаштирилмоқда. Жумладан, АДРда Улуғ Октябрнинг 70 йиллигига бағишланган Афғон-Совет дўстлиги ойлиги, СССРда эса Совет-Афғон дўстлиги ҳафталиги ўтказилади.

(ТАСС).

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармони

ЎРТОҚ И. ИСКАНДАРОВНИ ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ РАИСИНИНГ ЎРИНБОСАРИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ДАВЛАТ ПЛАН КОМИТЕТИНИНГ РАИСИ ЭТИБ ТАЙИНЛАШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми **қарор қилади:**

Ўртоқ Иброҳимжон Искандаров Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари, Ўзбекистон ССР давлат план комитетининг раиси этиб тайинлансин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Р. НИШОНОВ

Секретарь учун — Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг аъзоси
Ш. МИРСАИДОВ

Тошкент шаҳри, 1987 йил 29 апрель.

ЮТУҚЛАРНИ МУСТАҲКАМЛАБ, ЯНГИ МАРРАЛАРНИ ЭГАЛЛАЙЛИК!

(Давоми. Боши биринчи бетда).

ТОВАР МАҲСУЛОТИНИНГ ЎСИШИ

	план: 1987 йил I квартали		амалдагиси: 1987 йил I квартали		амалдагиси: 1987 йил марти	
	1986 йил I квартали планига нисбатан	1986 йил I кварталидаги амалдаги даражага нисбатан	1986 йил I квартали планига нисбатан	1986 йил I кварталидаги амалдаги даражага нисбатан	1986 йил мартининг амалдаги даражасига нисбатан	1987 йил I кварталида 1986 йил I кварталидаги амалдаги даражага нисбатан меҳнат унумдорлигининг ўсиши
Ёқилғи-энергетика комплекси	8,4	4,0	9,0	4,6	4,3	3,1
Металлургия комплекси	3,7	2,3	5,2	3,7	4,6	3,4
Машинасозлик комплекси	7,3	5,5	5,2	3,5	9,6	1,2
Химия-ўрмон комплекси	4,9	1,6	11,1	7,6	8,7	6,1
Агросаноат комплекси	1,0	—5,1	4,5	—1,8	—0,8	—5,8
Қурилиш комплекси-Ўзбекистон ССР Бинокорлик материаллари саноати министрлиги	2,9	1,3	2,0	0,4	4,6	1,8
* * *						
Қорақалпоғистон АССР	0,5	—2,2	3,0	0,2	4,4	—4,7
Андижон области	6,7	2,0	7,4	2,7	4,4	—3,5
Бухоро области	—1,0	—3,3	1,1	—1,2	0,1	—5,1
Жиззах области	1,8	—5,0	2,1	—4,7	1,8	—11,4
Қашқадарё области	14,3	5,8	16,2	7,6	6,0	2,0
Навоий области	2,3	0,7	2,1	0,5	2,2	—1,5
Наманган области	6,7	3,5	8,0	4,7	2,9	—4,6
Самарқанд области	—3,6	—6,2	—2,2	—4,8	—4,2	—7,5
Сурхондарё области	7,0	—3,7	13,3	2,0	2,8	—1,7
Сирдарё области	7,3	1,7	9,8	4,0	6,2	2,5
Тошкент области	6,1	3,2	6,6	3,6	5,0	1,5
Фарғона области	6,5	2,2	8,4	3,9	5,6	0,7
Хоразм области	—1,3	—12,1	4,4	—7,0	0,6	—10,7
Тошкент шаҳри	3,1	1,2	3,2	1,3	6,7	0,1

Саноат комплексларида маҳсулот айрим турларини ишлаб чиқариш плани қандай бажарилганлиги қуйида келтирилади.

ЁҚИЛҒИ-ЭНЕРГЕТИКА КОМПЛЕКСИ

Нефть ва газ саноати барқарор ишлади. Нефть ва газ қазиб чиқариш топшириқлари ошириб адо этилди ва ўтган йилнинг шу даврига нисбатан ўсишга эришилди. Электр энергия ҳосил қилиш кўпайди. Шу билан бирга кўмир қазиб чиқариш плани бажарилмади.

МЕТАЛЛУРГИЯ КОМПЛЕКСИ

Пўлат ва прокат ишлаб чиқариш топшириқлари бажарилди.

СССР Рангли металлургия министрлигининг корхоналари шартнома мажбуриятларини бажаришда қолоқликка йўл қўйдилар.

МАШИНАСОЗЛИК КОМПЛЕКСИ

	1987 йилнинг I кварталида ишлаб чиқарилгани	I квартал планининг бажарилиш проценти	1987 йилнинг I кварталида 1986 йилнинг I кварталига нисбатан процент ҳисобида	1987 йил мартида 1986 йилнинг мартига нисбатан процент ҳисобида
Ўзгарувчан ток электр двигателлари, минг киловатт	63,6	46	49	66
Куч трансформаторлари, миллион киловольт-ампер	2,1	100,6	106	121
Компрессорлар, минг дона	2,7	91	94	92
Химия машина-ускуналари ва уларнинг запас қисмлари, миллион сўмлик	9,6	93	102	108
Енгил саноат учун технология машина-ускуналари ва уларнинг запас қисмлари, миллион сўмлик	21,9	82	87	102
Йигирув машиналари, дона	328	66	69	104
Тракторлар минг дона	6,6	100,6	99,1	102
Трактор прицеплари, минг дона	8,8	92	92	106
Қишлоқ хўжалик машиналари, миллион сўмлик	44,9	100,8	96	99,4
Пахта териш машиналари, минг дона	1,8	102	81	91
Экскаваторлар, дона	381	98	98	90

Машинасозлик комплекси министрликларининг корхоналарида маҳсулот етказиб бериш мажбуриятларини ҳисобга олган ҳолда маҳсулот реализация қилиш плани биринчи кварталда 97 процент бажарилди, 16,4 миллион сўмлик маҳсулот етказиб берилмади.

Маҳсулотнинг кўпгина турларини ишлаб чиқариш плани бажарилмади. Андижондаги «Электродвигатель» заводи ўзгарувчан ток электр двигателлари ишлаб чиқариш плани, Тошкентдаги «Компрессор» заводи компрессорлар, «Таштекстильмаш» заводи йигирув машиналари ишлаб чиқариш плани бажарилишини таъминламади.

Прогрессив машиналар ва ускуналар, тақсимловчи трансформаторлар ва янги туркумлардаги комплект трансформатор подстанциялари, механизациялаштирилган усулда пайвандловчи электр билан пайвандлаш ускуналари мўлжаллаганидан кам ишлаб чиқарилди. Ишлаб чиқаришнинг бир маромда бўлиши ҳамон таъминланмаяпти. Кейинги ҳафта давомида электр техника саноати маҳсулот айрим турларини, қурилиш, йўл ва қишлоқ хўжалик машиналари ишлаб чиқариш ойлик программасининг учдан бир қисмидан кўпроғи ишлаб чиқарилди, бу эса маҳсулот сифатининг пасайишига олиб келди.

ХИМИЯ-ЎРМОН КОМПЛЕКСИ

	1987 йилнинг I кварталида ишлаб чиқарилгани	I квартал планининг бажарилиш проценти	1987 йилнинг I кварталида 1986 йилнинг I кварталига нисбатан процент ҳисобида	1987 йилнинг мартида 1986 йилнинг мартига нисбатан процент ҳисобида
Минерал ўғит (100 процент озуқа моддаларига айлантириб ҳисоблаганда), минг тонна	500	102	112	114
Ўсимликларни ҳимоя қилишнинг химиявий воситалари (100 процент амал қиладиган моддага айлантириб ҳисоблаганда), минг тонна	7,8	99,1	103	162
Сульфат кислотаси, минг тонна	617	98	104	116
Химиявий тола ва ип, минг тонна	11,3	89	105	121
Синтетик смола ва пластмассалар, минг тонна	39,4	95	100,8	102
Қоғоз, минг тонна	6,4	101	101	100,3
Картон, минг тонна	13,7	100,9	102	107

Пландан ташқари 11,5 минг тонна минерал ўғит, 25,7 минг тонна синтетик аммиак, 81 тонна қоғоз ишлаб чиқарилди.

Бироқ планга нисбатан 10,5 минг тонна кам сульфат кислотаси, 2,1 минг тонна синтетик смола ва пластмассалар, 1,4 минг тонна химиявий тола ва бошқа маҳсулот кам етказиб берилди.

СССР Минерал ўғитлар ишлаб чиқариш министрлиги, СССР Химия саноати министрлиги ва Ўзбекистон ССР Мебель ва ёғочсозлик саноати министрлигининг бирлашмалари ва корхоналари шартномавий мажбуриятларни бажаришда анча қолоқликка йўл қўйдилар.

ҚУРИЛИШ КОМПЛЕКСИ САНОАТИ

	1987 йилнинг I кварталида ишлаб чиқарилгани	I квартал планининг бажарилиш проценти	1987 йилнинг I кварталида 1986 йилнинг I кварталига нисбатан процент ҳисобида	1987 йилнинг мартида 1986 йилнинг мартига нисбатан процент ҳисобида
Йиғма темир-бетон конструкциялари ва буюмлари, миллион кубометр	1,5	100,8	105	108
Асбест-цемент маҳсулоти (шифер), миллион шартли плита	114	100,3	107	107
Қурилиш ғишти, миллион дона	360	98	107	112
Томга ёпиладиган юмшоқ материаллар ва изол, миллион квадрат метр	32,0	101	101	103
Деразa ойнаси, минг квадрат метр	442	92	72	100,9

Пландан ташқари 0,3 миллион квадрат метр шифер, 0,4 миллион квадрат метр томга ёпиладиган юмшоқ материаллар ва изол, 22 минг квадрат метр керамик плита ишлаб чиқарилди.

Планга нисбатан 8 миллион дона қурилиш ғишти, 234 минг квадрат метр линолеум, 38 минг квадрат метр дераза ойнаси кам етказиб берилди.

НООЗИҚ-ОВҚАТ ХАЛҚ ИСТЕЪМОЛИ ТОВАРЛАРИ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ

	1987 йил I кварталида ишлаб чиқарилгани	I квартал планининг бажарилиш проценти	1987 йил I кварталида 1986 йил I кварталига нисбатан процент ҳисобида	1987 йил мартида 1986 йил мартидагига нисбатан процент ҳисобида
Енгил саноат буюмлари				
Ип газлама, миллион квадрат метр	103	93	111	132
Шойи газлама, миллион квадрат метр	32,2	100,9	95	103
Ички ва устки трикотаж, миллион дона	23,0	96	132	120
Пайпоқлар, миллион жуфт	19,7	101	109	111
Пойабзал, миллион жуфт	9,6	103	106	108
Маданий-маиший ва рўзғор буюмлари				
Чинни-фаянс идишлар, миллион сўмлик	17,4	101	102	103
Сирланган пўлат идишлар, миллион сўмлик	10,6	98	94	99,3
Холодильниклар ва морозильниклар, минг дона	27,2	85	124	189
Мебель, миллион сўмлик	55,1	96	104	106

Биринчи кварталда ноозиқ-овқат халқ истеъмоли товарлари 1,2 миллиард сўмликдан кўпроқ ишлаб чиқарилди. Бироқ бу белгиланган топшириқдагидан 20,7 миллион сўмлик камдир. Планга нисбатан 7,8 миллион квадрат метр ип газлама, 0,9 миллион дона трикотаж буюмлар, 4,8 минг дона холодильник, 2,1 миллион сўмлик мебель ва бошқа маҳсулот етказиб берилмади. Ўзбекистон ССР Енгил саноат министрлиги шартномавий асосда 24,5 миллион сўмлик кам маҳсулот етказиб берди.

АГРОСАНОАТ КОМПЛЕКСИ

Агросаноат комплекси озиқ-овқат саноати корхоналари асосий озиқ-овқат маҳсулотларини ишлаб чиқариши ва планни бажариши қуйидаги маълумотлар билан характерланади:

	1987 йилнинг I кварталида ишлаб чиқарилгани	I квартал планининг бажарилиш проценти	1987 йил I кварталида 1986 йил I кварталига нисбатан процент ҳисобида	1987 йил мартида 1986 йил мартидагига нисбатан процент ҳисобида
Гўшт (давлат ресурслари хом ашёсидан), минг тонна	44,6	105	100,4	119
Колбаса маҳсулотлари, минг тонна	15,0	102	102	103
Сариёғ (давлат ресурслари хом ашёсидан), минг тонна	2,9	113	113	99,7
Қаймоғи олинмаган сут маҳсулотлари — сутга айлантириб ҳисоблаганда (давлат ресурслари хом ашёсидан), минг тонна	154	107	107	106
Маргарин маҳсулоти, минг тонна	8,6	100,2	100,7	100,1
Ўсимлик ёғи (давлат ресурслари хом ашёсидан), минг тонна	146	104	107	105
Кондитер маҳсулотлари, минг тонна	46,8	100,5	101	102
Консервалар, миллион шартли банка	160	110	153	149
Шу жумладан, мева-сабзавот консервалари	156	111	155	150

1987 йилнинг биринчи кварталида ликер-арақ ва вино маҳсулотлари ишлаб чиқариш деярли 30 процент қисқарди.

Республика хўжаликларида баҳорги дала ишлари олиб борилмоқда. Тракторлар ва қишлоқ хўжалик машиналарини ремонт қилиш етарли суръатларда олиб борилмаяпти. 1 апрелгача 18,7 мингта трактор, 15,8 мингта трактор прицепи, 4,8 мингта трактор культиватори техник жиҳатдан носоз аҳволда эди.

Қашқадарё областининг хўжаликларида тракторларнинг 17 проценти, трактор косилкаларининг 23 проценти, Қорақалпоғистон АССРда трактор культиваторларининг 35 проценти, Хоразм областида трактор культиваторларининг 23 проценти, Сирдарё областида тракторларнинг 14 проценти ва трактор прицепларининг 21 проценти ишга шай қилиб қўйилмади.

20 апрелгача баҳорги экинлар 1211 минг гектар, шу жумладан, дон ва дуккакли дон экинлари 116 минг гектар, чигит 783 минг гектар майдонга экилди.

Ўзбекистон ССР Давлат агросаноат комитетининг қишлоқ хўжалик корхоналарида ўтган йилнинг шу даврига нисбатан гўшт етиштириш 7 процент, сут етиштириш 9 процент, тухум етиштириш 10 процент ошди.

Ҳар бир сигирдан соғиб олинадиган ўртача сут миқдори 7 процент кўпайди, товуқларнинг тухум қилиши ошди.

Андижон, Бухоро, Қашқадарё, Наманган областларининг хўжаликлари гўшт тайёрлашни, Қорақалпоғистон АССР, Бухоро, Жиззах, Наманган ва Сирдарё областларининг хўжаликлари эса тухум етиштиришни ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан камайтириб юбордилар.

Колхозлар, совхозлар ва хўжаликлараро корхоналарда **чорва туёғи ва паррандалар** сони қуйидагича бўлди (минг бош):

	1986 йил 1 апрелигача	1987 йил 1 апрелигача
Қора моллар	1675,6	1672,3
Шу жумладан, сигирлар	439,5	440,6
Чўчқалар	554,8	562,0
Қўй ва эчкилар	6580,6	6067,7
Парранда	27973,8	29016,2

Қорақалпоғистон АССР, Қашқадарё области хўжаликларида қора молларнинг, Навоий, Бухоро, Қашқадарё ва Тошкент областларида қўй ва эчкиларнинг нобуд бўлиши кўпайди.

Барча категориядаги хўжаликларда чорвачилик маҳсулотларини **давлат йўли билан харид қилиш** қуйидагича бўлди: (тирик вазнда):

	I кварталида: 1986 йилда	I кварталида: 1987 йилда	I кварталида: 1987 йилда 1986 йилга нисбатан процент ҳисобида	1987 йил марти 1986 йил мартига нисбатан процент ҳисобида
Чорва ва парранда минг тонна	98,6	102,7	104	127
Сут, минг тонна	187,3	207,0	110	109
Тухум, миллион дона	293,7	320,3	109	110

Чорва ва парранда, сут ва тухум харид қилиш юзасидан белгиланган топшириқлар бажарилди. Шу билан бирга планга эга бўлган хўжаликлар орасида 28 проценти чорва ва парранда сотиш планини, 27 проценти сут сотиш планини, 25 проценти тухум сотиш планини бажармади. Андижон областининг хўжаликлари чорва ва парранда харид қилиш, Жиззах ва Навоий областларининг хўжаликлари тухум харид қилиш квартал планини бажармади.

Парник-теплицаларга ва очиқ ерга экилган эртаги сабзавотни харид қилиш плани атиги 48 процент бажарилди.

5,1 мингта трактор, 1,9 мингта трактор плуги, 3,4 мингта трактор культиватори, 252 та трактор сеялкаси **етказиб берилди.**

Қишлоқ хўжалигига минерал ўғитлар етказиб бериш (тўйимли моддаларини 100 процентга айлантириб ҳисоблаганда) 458 минг тоннани ташкил этди ёки ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 96 минг тонна кўп бўлди, химиявий озуқа қўшимчалари етказиб бериш 1,7 минг тоннани ташкил этди ёки 0,2 минг тонна кўп бўлди.

СССР Озиқ-овқат программасини бажаришни таъминлайдиган тармоқларни ривожлантиришга 730 миллион сўмдан кўпроқ **капитал маблағ** сарфланди. Давлат маблағи ҳисобидан 6,2 минг гектар янги суғориладиган ер ишга солинди, 20 минг гектар майдонда илгаридан суғориб келинаётган ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш, 20 минг гектар ерни яхшилаб текислаш, 35 минг гектар майдондаги суғориш системаларини қайта қуриш ва уларнинг сув таъминотини яхшилаш ишлари бажарилди.

КАПИТАЛ ҚУРИЛИШ

Давлат капитал маблағи ҳисобидан 745 миллион сўмлик **асосий фондлар** ишга туширилди ёки биринчи квартал плани 99,1 процент бажарилди. 1 миллиард 280 миллион сўм давлат **капитал маблағи** ўзлаштирилди. Шу давр учун белгиланган капитал маблағ лимитининг 97 процентидан фойдаланилди.

Капитал қурилишдаги мавжуд резервлар ва имкониятлардан ҳали ҳам тўла фойдаланилмаяпти.

Давлат капитал маблағи ҳисобидан асосий фондларни ишга тушириш планининг бажарилиши ва ўсиш суръатлари **комплекслар** бўйича қуйидаги маълумотлар билан характерланади:

	I квартал планининг бажарилиш проценти	1987 йил I кварталида 1986 йил I кварталига нисбатан процент ҳисобида	1987 йилнинг мартида 1986 йилнинг мартига нисбатан процент ҳисобида
Ёқилғи-энергетика комплекси	99,1	88	152
Металлургия комплекси	76	308	9,9 баравар
Машинасозлик комплекси	68	133	160
Химия-ўрмон комплекси	112	234	279
Агросаноат комплекси	108	100,1	104
Қурилиш комплекси, шу жумладан, Ўзбекистон ССР Автомобиль йўллари қуриш ва улардан фойдаланиш министрлиги	82	109	109
Ўзбекистон ССР Енгил саноат министрлиги	102	124	66

СССР Энергетика ва электрлаштириш министрлиги, СССР Газ саноати министрлиги, СССР Рангли металлургия министрлиги, СССР Трактор ва қишлоқ хўжалиги машинасозлиги министрлиги, СССР Енгил ва озиқ-овқат саноати машинасозлиги министрлиги, СССР Медицина ва микробиология саноати министрлиги, СССР Давлат агросаноат комитети, Ўзбекистон ССР Балиқ хўжалиги давлат комитети, Ўзбекистон ССР Дон маҳсулотлари министрлиги ва бошқа министрликларнинг айрим корхона ҳамда ташкилотлари асосий фондларни ишга тушириш планини бажаришда энг кўп қолоқликка йўл қўйдилар.

Қурилиш-монтаж ташкилотлари бажарган **пудрат ишлари** ҳажми 0,2 процент камайди, меҳнат унумдорлиги 1,4 процент ошди.

Ўзбекистон ССР Нефть маҳсулотлари давлат комитети, Ўзбекистон ССР Мебель ва ёғочсозлик саноати министрлиги, Ўзбекистон ССР Автомобиль транспорти министрлиги, Ўзбекистон ССР Саноат паррандачилиги давлат комитети, Ўзбекистон ССР Савдо министрлиги, «Главташкентстрой», Ўзбекистон ССР Давлат агросаноат комитети белгиланган пудрат ишлари ҳажмини бажармади.

ТРАНСПОРТ ВА АЛОҚА

Умумий фойдаланишдаги транспортнинг айрим турларида юк ташиш ва пассажир обороти қуйидаги маълумотлар билан характерланади:

	1987 йилнинг I кварталида бажарилгани	1987 йил I квартал планининг бажарилиш проценти	1987 йилнинг I кварталида 1986 йилнинг I кварталига нисбатан процент ҳисобида	1987 йилнинг мартида 1986 йилнинг мартига нисбатан процент ҳисобида
Юк ташиш, миллион тонна				
Темир йўл транспорти	19,2	99,5	100,8	99,6
Автомобиль транспорти	76,3	90	80	86
Пассажир обороти, миллион пассажир-километр				
Автомобиль транспорти	5641	96	110	112
Ҳаво транспорти	1741	103	104	105

Ўрта Осиё темир йўлининг Ўзбекистон территориясида жойлашган **бўлимлари** юк жўнатиш планини бажаришда, шу жумладан, тошкўмир, минерал ўғит ва бошқа турдаги юкларни жўнатишда 88,2 минг тонна миқдорида орқада қолинишига йўл қўйди. Темир йўлнинг бир қанча бўлимлари ҳаракат составидан фойдаланишни ёмонлаштирди, вагонларнинг нормативдан ортиқ бекор туриб қолишига йўл қўйди.

Ҳаво транспорти 1,1 миллион пассажир жўнатди. Қишлоқ хўжалик экинзорларини дорилаш соҳасидаги авиация-химия ишлари плани бажарилмади.

Автомобиль транспорти халқ хўжалиги юкларини планга нисбатан 8,7 миллион тонна миқдорида кам ташиб берди. Автобусларда 687,5 миллион пассажир ташилди ёки пландан 99,1 процент бажарилди. Умумий фойдаланишдаги автобусда ва енгил таксиларда пассажир ташишдан олинган даромадлар 109 миллион сўмни ташкил этди ёки планга нисбатан 99,4 процент бўлди.

Ҳаракат составидан қониқарсиз фойдаланилди, ишга яроқли машиналарнинг бекор туришига, ремонт чўзилишига ва ремонт кутиб турилишига йўл қўйилди.

Алоқа корхоналари асосий фаолиятдан даромад олиш планини 102 процент бажарди, ўтган йилнинг шу даврига нисбатан бу даромад 8 процент кўпайди.

IV. Социал ривожланиш ва халқ турмуш даражасининг ошиши

Меҳнат ҳақи ва ижтимоий истеъмол фондлари. Ишчи ва хизматчиларнинг пул билан олган ўртача ойлик иш ҳақи 1987 йилнинг биринчи кварталида ўтган йилнинг шу давридаги 150 сўмдан 162 сўмга етди ёки 1,2 процент кўпайди. Колхозчиларнинг меҳнатига ҳақ тўлаш икки процент ошди.

Малакали кадрларнинг мустаҳкам ўрнашиб қолиши мақсадида лойиҳа, қидирув ва лойиҳа-қидирув ташкилотларида, шунингдек, халқ хўжалигининг бошқа баъзи тармоқларидаги ходимларга кўп йил ишлаганлиги учун бир йўла мукофотлар белгиланди.

Министрликлар, идоралар, бирлашмалар, корхона ва ташкилотлар халқ хўжалигининг ишлаб чиқариш тармоқлари ходимлари меҳнатига ҳақ тўлашнинг янги шароитларини жорий этишга тайёргарлик ишларини амалга оширмоқдалар. Меҳнат унумдорлигини ўстиришга ҳамда ставка ва окладларни ошириш учун зарур маблағларни қидириб топишга оид ташкилий-техникавий тадбирлар ишлаб чиқилмоқда.

Аҳоли ижтимоий истеъмол фондларидан 1,8 миллиард сўмга яқин, яъни ўтган йилнинг биринчи кварталига нисбатан 4,2 процент кўп **тўлов ва имтиёзлар** олди. Шу тўлов ва имтиёзларни қўшиб ҳисоблаганда ишчи ва хизматчиларнинг иш ҳақи ойига 240,6 сўмни ташкил этди.

Болаликдан инвалид бўлиб қолганларга бериладиган нафақалар миқдори оширилди, Улуғ Ватан уруши қатнашчиларига ва ҳалок бўлган ҳарбий хизматчиларнинг оилаларига қўшимча имтиёзлар белгиланди, никоҳ рўйхатга олинган пайтдан бошлаб бир йил мобайнида келин-куёвлардан кам оилали гражданларга солинадиган солиқни ундириб олиш бекор қилинди.

Аҳолини товарлар ва хизматлар билан таъминлаш. Давлат ва кооператив савдосининг чакана товар обороти 3,4 миллиард сўмни ташкил этди. Умуман республикада ҳам, шунингдек, Қорақалпоғистон АССРда, барча областларда ва Тошкент шаҳрида умумий иш ҳажми юзасидан биринчи квартал учун белгиланган плани бажарилиши таъминланмади.

Истеъмолдаги ижобий структуравий ўзгаришлар давом этди. Алкоголли ичимликлар сотиш қисқарди, товар оборотида уларнинг улуши камайди.

Давлат ва кооператив савдосида айрим молларнинг сотилиши қуйидаги маълумотлар билан характерланади:

	1987 йилнинг 1 кварталида 1986 йилнинг 1 кварталига нисбатан процент ҳисобида
Дон маҳсулотлари	102
Гўшт ва гўшт маҳсулотлари	102
Балиқ ва балиқ маҳсулотлари	94
Сариёғ	107
Ўсимлик ёғи	100,2
Маргарин маҳсулоти	116
Қаймоғи олинмаган сут маҳсулотлари	107
Пишлоқ	101
Тухум	110
Қанд-шакар	117
Кондитер маҳсулотлари	104
Чой	98
Картошка	109
Сабзавот	112
Мевалар	113
Алкоголсиз ичимликлар	113
Минерал сувлар	105
Мева ва сабзавот шарбатлари	113
Алкоголли ичимликлар	73
Тамаки маҳсулотлари	109
Кийим-кечак, ич кийим ва газламалар	95
Трикотаж буюмлар	99,0
Пайпоқлар	109
Пойабзал	94
Чинни-фаянс, майолика ва шиша идишлар	99,2
Мебель	110
Холодильниклар	87
Кир ювиш машиналари	98
Электр пилесослар	93
Соатлар	102
Фотоаппаратлар	107
Радиоприёмник қурилмалари	113
Телевизорлар	86
Шу жумладан, рангли тасвирли телевизорлар	92
Магнитофонлар	85
Велосипед ва мопедлар	102
Мотоцикл ва мотороллерлар	120
Енгил автомобиллар	94
Шифер	122

Гарчи гўшт маҳсулотлари сотиш бирмунча кўпайган бўлса ҳам, аҳолини шу маҳсулотлар билан таъминлашда узилишлар содир бўлиб турди.

Пойабзал, кийим-кечак, трикотаж буюмларнинг кўпгина турларига, айниқса, модали ва оширилган қулайликдаги товарларга бўлган талаб тўла-тўкис қондирилмади.

Савдога молларни ой мобайнида етказиб бериш, уларни сотиш бир маромда амалга оширилмаяпти. Кўпгина магазинларда ойлик фондлар ҳажмининг 50 процентидан кўпроғи охирги ўн кунликда юборилмоқда ва сотилмоқда. Бу эса навбат кутиб қолишга, савдо хизмати даражасининг паст бўлишига олиб бормоқда.

Аҳолига савдо хизмати кўрсатишнинг илғор формаларини жорий қилиш амалга оширилди. Молларнинг 70 процентга яқини магазинларда ўз-ўзига хизмат қилиш усулида сотилди. Шу билан бирга молларнинг кўп қисмини аҳоли талабларига мос бўлмаган тарзда қадоқлаб ва ўраб сотиш давом этмоқда.

Аҳолини айрим бинокорлик материаллари билан таъминлаш бирмунча яхшиланди. Бироқ маҳаллий бинокорлик материаллари билан савдо қилиш тўла-тўкис таъминланмаяпти.

Аҳолига ҳақ олиб хизмат кўрсатиш 324,0 миллион сўмликка (планга нисбатан 86,4 процентга) етди ёки ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 13,8 процент кўпайди.

Аҳолига 117,0 миллион сўмлик, шу жумладан, қишлоқ аҳолисига 54,2 миллион сўмлик маиший хизмат кўрсатилиб, маиший хизмат ҳажми умуман 10,0 ва қишлоқ аҳолисига кўрсатилган маиший хизмат ҳажми 13,8 процент кўпайтирилди, айни вақтда ана шу кўрсаткич бўйича план бажарилмади. Қорақалпоғистон АССР, Жиззах, Самарқанд ва Сирдарё областларининг корхоналари анчагина қолоқликка йўл қўйдилар.

Умумий овқатланишда ва хизмат кўрсатиш соҳасида кооперативлар тузиш ривожланиб бормоқда.

Уй-жой ва социал-маданий қурилиш (давлат капитал маблағи ҳисобидан). Жами саҳни 632,4 минг квадрат метр ёки 1986 йилнинг биринчи кварталига нисбатан 8 процент кўп уй-жой бинолари фойдаланиш учун топширилди. Биринчи квартал плани 123 процент бажарилди.

7,9 минг ўринли умумий таълим мактаблари, 2,5 минг ўринли мактабгача тарбия муассасалари, 315 ўринли касалхоналар, ҳар сменада 1,6 минг беморни қабул қиладиган амбулатория-поликлиника муассасалари ва бошқа социал-маданий объектлар ишга туширилди.

Умумий таълим мактаблари ва касалхоналарни ишга тушириш биринчи квартал планлари бажарилмади.

Халқ хўжалигидаги **ишчи ва хизматчилар** 4,8 миллион кишини ташкил этди ёки ўтган йилнинг биринчи кварталига нисбатан 0,2 миллион киши кўпайди, колхозчилар (жамоат хўжалиги) 0,7 миллион кишини ташкил этди.

ЎЗБЕКИСТОН ССР МАРКАЗИЙ СТАТИСТИКА БОШҚАРМАСИ

КПСС Марказий Комитети январь Пленуми қарорлари—ҳаётга!

ЖАНГОВАРЛИКНИ ОШИРИШ КЕРАК

Фарғона область партия комитети пленумидан

Кейинги йилларда областни социал-иқтисодий ривожлантириш борасида бирмунча ютуқлар қўлга киритилди. Асосий ишлаб чиқариш фондларини янгилашда дастлабки қадамлар қўйилди. Шу йилнинг биринчи кварталида товар маҳсулотлари ишлаб чиқаришнинг ўсиши 8,4 процентни ташкил этди. Планга қўшимча равишда 14,5 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилди.

Область партия комитетининг пленумида барча нотиқлар асосий эътиборни жадаллаштириш ва қайта қуриш жараёнида хўжалик органлари ва партия ташкилотларида йўл қўйилаётган камчиликлар, хато ва нуқсонлар таҳлилига қаратдилар. Пленумда область партия комитетининг биринчи секретари Х. Умаров доклад қилди.

● **ТАФАККУРДАГИ КОНСЕРВАТИЗМ — ҚАЙТА ҚУРИШДАГИ АСОСИЙ ТЎҒОНОҚ.** Докладда ҳам, музокарада қатнашган нотиқларнинг сўзларида ҳам экономикани бошқаришда ҳамон эскича усул ва услублардан воз кечилмаётганлиги, айрим раҳбарларнинг янгича шароитларда ишлашга кўника олмаётганлиги кескин танқид қилинди. Худди мана шу туфайли йилнинг биринчи кварталида 11 та корхона маҳсулот реализация қилиш планини бажара олмади. Деярли ҳар беш корхонадан бири шартнома мажбуриятлари бўйича маҳсулот етказиб бериш планини барбод этди. Пленумда область саноат корхоналарида меҳнат унумдорлиги пасайиб кетаётганлигига эътибор қаратилди. 23 та корхонада бу кўрсаткич бўйича планлар бажарилмади. 29 та корхонада эса меҳнат унумдорлигининг ўсиш суръатлари ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан анча пасайиб кетди. Хўш, бундай қолоқликка нималар сабаб бўляпти?

Шаҳар ва район партия комитетлари саноат ишлаб чиқаришини жадаллаштиришда омманинг жонли ижодкорлигини ривожлантириш, янгиликларни илғай билиш ва қўллаб-қувватлашга етарли эътибор бермадилар. Масалан, Фарғонадаги фуран бирикмалари химия заводида ишлаб чиқаришни янгилаш, унинг техникавий даражасини оширишнинг аниқ программаси умуман ишлаб чиқилмаган. Корхонанинг ташкилий-техникавий тадбирлари ҳам мунтазам суратда бажарилмай келяпти. Эскича ишлашга, турғунлик ва қолоқликка барҳам бериш учун завод партия ташкилотига қатъият, жанговарлик етишмаяпти.

Докладчи ва музокарада сўзга чиққан нотиқлар область саноатида, капитал қурилишда қайта қуриш жуда секинлик билан бораётганлигига бошқарув аппарати кўпгина раҳбар ходимларининг янгича ишлашга тайёр эмаслиги сабаб бўлаётганлигини таъкидлашди. Пленумда бир мисол келтирилди: 8-қурилиш тресги бошқарувчиси Ф. Дервишев трестда коллектив пудрат усулига ўтиш, икки сменали иш режимини ташкил этиш тўғрисида кўп гапиради. Амалда эса сўз ва иш бирлиги йўқ. Қурилиш бригадаларини бир объектни тугатмай иккинчисига юбориш оддий ҳолга айланиб қоляпти.

— Область ва шаҳар партия комитетларидан келаётган кишилар кўпинча директор кабинетидан чиқишмайди. Коллектив аъзоларининг кайфияти, интилиши билан қизиқишмайди, — деб таъкидлади «Кокандтекстильмаш» заводи ишчиси А. Мирзажонов. — Ўтган йили заводимизни 28 та комиссия текширди. Лекин барибир кутилганча амалий ёрдам ололмадик.

Фарғона уйсозлик комбинати мастери, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Т. Қаюмовнинг нутқи пленум қатнашчиларида айниқса катта таассурот қолдирди. У қурилишда рўй бераётган камчиликларнинг асосий сабаби — планлаштиришнинг нобоплигида деб таъкидлади.

Область Совети ижроия комитетининг раиси Ҳ. Мажитов, Марғилон ипак комбинати мастер ёрдамчиси Л. Ростова, область агросаноат комитетининг раиси Ҳ. Эрматов нутқларида областда социал-маиший соҳада жиддий аҳвол вужудга келганлиги, уни бартараф этиш йўллари хусусида фикр юритилди. Ҳамма нарсани ўз номи билан аташ керак, деди Х. Мажитов. Областда уй-жой танқислиги жуда тиғиз проблемага айланиб қолди. Аҳоли жон бошига ер майдони билан таъминланиш бўйича область кўрсаткичи республиканинг ўртача даражасидан олти баравар кам.

Айни пайтда пленумда турар-жой бинолари қурилишида ҳали туб бурилишга эришилмаганлиги танқид қилинди. 1986 йилнинг IV кварталига нисбатан шу йилнинг биринчи кварталида 40 минг квадрат метр уй-жой кам топширилди. Марғилон шаҳри, Тошлоқ ва Қува районларида бирорта ҳам уй фойдаланишга берилмади.

● **ТАЖРИБА ВА ТАШАББУСГА КЕНГ ЙЎЛ.** Область агросаноат комплексида барпо этилган қудратли ишлаб чиқариш потенциалидан етарли фойдаланилмаяпти, хўжаликни бошқаришнинг экстенсив методларидан ҳамон воз кечилгани йўқ. Ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми секин ўсяпти. Суғориладиган майдонлар самарадорлиги паст. Пахта тайёрлаш плани ошириб бажарилганлигига қарамай, таҳлиллар бу соҳада фойдаланилмаётган резерв ва имкониятлар кўплигини кўрсатади. Ўтган йили 30 минг гектардан ортиқ майдонда пахта ҳосилдорлиги 25 центнердан паст бўлди. Ҳўл мева ва сабзавот, озуқа экинлари етиштириш аҳволи ҳам ташвишланарли.

Охунбобоев, Тошлоқ, Ёзёвон районларида ҳар гектар ердан 30, Қувасой шаҳри совхозларида эса атиги 10—17 центнердан маккажўхори дони олинган. Фарғона районидаги Ҳамза Ҳакимзода номли колхоз раисаси Н. Комилова, Ленинград район партия комитетининг биринчи секретари О. Эргашев, Бувайда районидаги «Партия XX съезди» колхози раиси Ж. Алибоев ва бошқалар ўз сўзларида агросаноат комплексида илғор тажрибаларни кенг ёйиш, фан-техника ютуқларини ишлаб чиқаришга жорий этишдаги сусткашликни танқид қилдилар. Пленумда шундай мисол келтирилди: Фарғона районидаги «Ёш ленинчи» совхозининг О. Сайдалиев бошлиқ оилавий звеносида ҳар гектар ердан 1175 центнердан помидор ҳосили етиштирилди. Унинг ёнидаги М. Аҳмедов бошлиқ звенода эса ҳар гектардан бор-йўғи 193 центнердан помидор ҳосили олинган. Хўжаликлар партия ташкилотлари илғор тажрибаларни кенг ёйиш, социалистик мусобақани ривожлантиришни кенг йўлга қўйишни ташкил этолмаяптилар. Қишлоқ хўжалигида социал-маиший шароитлар ҳам талаб даражасида эмаслиги конкрет фактлар билан очиб ташланди.

— Бригадамизда пахта ҳосилдорлиги 1981 йилга нисбатан 5 центнер камайиб кетди, — деди ўз сўзида Киров районидаги «Бешариқ» совхоз-техникумининг бригада бошлиғи Ш. Раҳмонова. — Техника учун эҳтиёт қисмлар, ёқилғи-мойлаш материаллари етишмайди. Бригадада асосан аёллар ишлашига қарамай, ёш болаларнинг фақат 25 процентигина боғчага жалб этилган. 160 та кооператив уй қурмоқчи эдик. Агросаноат комитети шундан фақат 20 та уй қуришга рухсат берди. Хўжаликнинг мустақиллигини кучайтириш ҳақида кўп гапириляпти-ю, аммо амалда шундай бўлмаётир.

Пленумда агросаноат комитети, РАПОлар фаолиятида расмиятчилик, қоғозбозлик, мажлисбозликка зўр берилаётганлиги, қайта қуриш ҳақидаги умумий гап-сўзлар соясида амалий ишлар қолиб кетаётганлиги, пахтачиликни механизациялашдаги қолоқлик кескин танқид қилинди.

● **ТАНҚИД ВА ЎЗ-ЎЗИНИ ТАНҚИД — ДЕМОКРАТИЯ ҚУРОЛИ.** Демократия ва ошкоралик кишиларнинг активлиги ва масъулиятини оширишда муҳим роль ўйнаяпти. Область меҳнат аҳли раҳбар кадрларни сайлаб қўйишни зўр қизиқиш билан кутиб олишди. Қўқон таксомотор паркига янги директорни сайлашда номзодлар муҳокамаси сербаҳс ва қизғин ўтди. Кўпчилик овоз билан сайланган Б. Мамажонов ҳайдовчилар, ремонтчилар ва бошқа ходимлардан тушган таклиф ва мулоҳазаларни бажарилиши шарт бўлган наказ сифатида қабул қилди.

Раҳбар кадрлар сайлови шароитларида бошланғич партия, касаба союз, комсомол ташкилотларининг роли ва масъулияти ортди. Кадрлар сиёсатидаги ошкоралик раҳбарлик ўринларига янги, ҳалол, ростгўй, ташаббускор кадрларнинг келишига шароит яратди. Бироқ, КПСС Марказий Комитети 1987 йил январь Пленуми белгилаган мезонлар даражасида ёндашиладиган бўлса, областда бу соҳада ҳали кўп ўзгаришлар ясаш лозимлиги маълум бўлиб қолади. Область партия комитети аппаратининг ўзида қоғозбозлик, қайта қарорлар қабул қилиш фактлари барҳам топгани йўқ. Сўзга чиққан область ички ишлар бошқармасининг бошлиғи С. Бурхонов ишдаги камчиликлари учун вазифасидан озод этилган Фарғона шаҳар ички ишлар бўлимининг собиқ бошлиғи А. Вавуловнинг саккиз ойдан буён шаҳар партия комитети аъзоси бўлиб турганлигини кескин танқид қилди.

Пленум кадрларни танлашда анкета усули ва ошна-оғайнигарчиликка тўла чек қўйилмаганлигини қайд этди. Риштон район партия комитетининг ходими Б. Мустафоқулов Бешкапа участка касалхонаси бош врачи А. Халиловни бошланғич партия ташкилотининг қарорисиз КПСС аъзолигига кандидатликка ўтказишга эришди. А. Халилов эса хизмат вазифасини суиистеъмол қиладиган шахс бўлиб чиқди. Охунбобоев район прокурори И. Махпиралиев, Ўзбекистон район прокурори А. Ҳамроев ўз вазифаларини эплай олмаганликлари сабабли вазифаларидан бўшатилдилар. Область суди аъзоси Т. Болтабоев порахўрлиги учун қамалди. Айрим партия ташкилотлари ўз сафларининг тозалиги, партия аъзосининг пок маънавий қиёфаси учун қатъий курашмаяптилар. Муросасозлик ва келишувчиликка йўл қўймоқдалар.

Пленумда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети секретари А. С. Икромов, КПСС Марказий Комитети масъул ходими В. Н. Лаврентьев нутқ сўзладилар.

Пленум муҳокама этилган масала юзасидан тегишли қарор қабул қилди.

А. ИБОДИНОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

КАДРЛАР ЎҚУВИ

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги республика раҳбар ходимлари малакасини ошириш институтида тингловчиларнинг навбатдаги туркуми машғулотларни тугатди.

Улар составида министрларнинг қурилиш масалалари билан шуғулланувчи ўринбосарлари, Ўзбекистон ССР Госплани марказий аппарати бошқармалари ва бўлимларининг, республика бир қанча министрликлари ва идораларининг раҳбарлари, қурилиш ва автотранспорт корхоналарининг раҳбарлари, шаҳар ва район план комиссияларининг раислари ва раис ўринбосарлари, соғлиқни сақлаш системаси бўлимлари ва ташкилотларининг раҳбарлари бор эди.

Тингловчиларга социализмни такомиллаштириш, мамлакат социал-иқтисодий тараққиётини жадаллаштириш, халқ хўжалиги тармоқларини бошқаришни яхшилаш, ҳисоблаш техникасини жорий этишнинг энг муҳим проблемалари юзасидан, совет давлат қурилиши ва ҳуқуқи масалалари юзасидан туркум лекциялар ўқилди. КПСС XXVII съезди, Ўзбекистон Компартияси XXI съезди, КПСС Марказий Комитети 1987 йил январь Пленуми қарорлари асосида марказий органларнинг аппаратлари, план ва хўжалик ташкилотлари, даволаш муассасалари ишини қайта қуриш практикасига катта эътибор берилди.

Социализмни ривожлантиришнинг энг муҳим проблемалари юзасидан «Давра суҳбати» ва корхона, муассасаларда кўчма тематик машғулотлар ўтказилди.

Тингловчилар ҳузурида Ўзбекистон ССР молия министрининг ўринбосари В. В. Гусев, қурилиш министрининг ўринбосари Ю. Н. Артёмов, савдо министрининг ўринбосари И. М. Бозин, СССР қурилиш банки Ўзбекистон республика конторасн бошқарувчисининг ўринбосари Т. А. Алматов, Москва Давлат университети кафедрасининг мудири, иқтисод фанлари доктори, профессор Б. П. Суворов, республиканинг таниқли олимлари лекция ва суҳбатлар ўтказишди. (ЎзТАГ).

• КПСС Марказий Комитетининг «Меҳнаткашларнинг сиёсий ва иқтисодий ўқув системасини қайта қуришнинг Асосий йўналишлари» лойиҳасини муҳокама қиламиз

ИЖОДИЙ ЁНДАШАЙЛИК

Бугунги кунда районимиз корхона, хўжалик ва ташкилотларида 14 мингдан ортиқ киши меҳнат қиляпти. Улар 49 миллат ва элат вакилларидир. Биз, идеология фронти ходимлари эса ана шу кўп миллатли меҳнаткашлар ўртасида партия ва ҳукуматимиз қарорларини пропаганда қилиш, уларнинг сиёсий етуклиги ва меҳнат активлигини ошириш, план топшириқларнинг бажарилишини идеологик жиҳатдан таъминлаш учун кураш олиб боряпмиз.

Марксча-ленинча ўқув кўп тармоқли ва мураккаб идеология ишининг ажралмас қисмидир. Район партия комитети, жойлардаги бошланғич партия ташкилотлари ишнинг бу муҳим участкасида туб бурилиш ясаш, сиёсий ва иқтисодий таълимнинг ҳаёт билан узвий боғлиқ ҳолда бўлишига эришиш борасида куч-ғайрат сарфламоқда. Партия XXVII съезди материаллари ҳамда КПСС Марказий Комитетининг «1986-1987 ўқув йилида меҳнаткашларнинг сиёсий ва иқтисодий таълимини ташкил этиш тўғрисида»ги қарори асосий дастуруламал бўлиб қолди. Кундалик иш жараёнида марксча-ленинча таълим самарадорлигини янада оширишга хизмат қилувчи ўқувнинг янгича формаларини излаб топишга ҳамда уларни кенг қўллашга ҳаракат қиляпмиз.

Ҳамма соҳадаги каби идеология ишида ҳам эскириб қолган услуб ва методлар бўйича ишлашга барҳам бериб, янгича, ижодий ишлашга ўтиш партия ташкилотлари фаолиятида муҳим ўрин тутмоқда. Шунинг учун ҳам бошланғич ташкилот секретарларини, пропагандистларни қоғозбозликдан, кабинетда ўтириб ишлаш ёки кўрсатма беришдан воз кечиб, кўпроқ одамлар ичида бўлишга даъват этяпмиз.

Пропагандист — марксча-ленинча ўқувда асосий куч. Сиёсий ва иқтисодий таълим самарадорлиги унинг маҳорати, тажриба ва билим савиясига кўп жиҳатдан боғлиқ. Шуни ҳисобга олган ҳолда пропагандистлар билан ишлаш, уларнинг маҳорати ва тажрибасини ошириб боришга алоҳида эътибор беряпмиз. Ўқув йили бошланиши арафасида райондаги 294 пропагандистнинг ижтимоий-сиёсий кўрик — аттестациядан ўтказилгани бу соҳада айниқса муҳим роль ўйнади. Ҳозир меҳнаткашларга сиёсий ва иқтисодий таълим беришга жалб этилган пропагандистларнинг 223 нафари коммунистлар, 193 нафари партия, совет, комсомол ходимлари ҳамда хўжалик ва корхоналарнинг раҳбарларидир.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети III пленуми қарорлари асосида бошланғич партия ташкилотларида марксча-ленинча таълим системасини қайта қуриш масаласи жиддий муҳокама этилди. Унда пропагандистлар ва тингловчилар ўнлаб қимматли таклиф ва мулоҳазаларни ўртага ташладилар. Бу борада Қосим Раҳимов номли, Саркисов номли, В. И. Ленин номли совхозлар, Дўстлик ремонт заводи, 28-автотранспорт корхонаси, 34-механизациялашган кўчма колонна бошланғич партия ташкилотлари киритган таклиф ва мулоҳазалар диққатга сазовор.

В. И. Ленин номли совхоздан бир группа пропагандистлар марксча-ленинча ўқувда ўрганиладиган курслар сони кўпайиб кетганлигини, коммунистлар, комсомоллар, партиясизлар алоҳида-алоҳида группаларга бўлиниб, турли курсларда машғулотлар ўтаётганини, бу эса ўқувнинг сифати ҳамда самарадорлигига путур етказаётганлигини айтиб, бундай курсларнинг сонини камайтириш зарурлигини, меҳнат коллективининг ўзига хос хусусиятлари ҳамда тингловчиларнинг ишлаб чиқариш ва ижтимоий фаолияти характеридан келиб чиққан ҳолда мактаблар ва семинарларни комплектлаштириш мақсадга мувофиқ эканлигини таклиф этишди. Улар ҳар бир меҳнат коллективида кишилар ёши, партиявийлигидан қатъи назар, билим савияси ёки маълумотига кўра мактабларга бўлиниб, ўқишда иштирок этишлари зарурлигини таъкидлашди. Район партия комитети ана шундай таклиф ва истакларни область партия комитетига тақдим этди. КПСС Марказий Комитетининг «Меҳнаткашларнинг сиёсий ва иқтисодий ўқув системасини қайта қуришнинг Асосий йўналишлари» лойиҳаси барча бошланғич партия ташкилотларида кенг муҳокама қилинаётган бир пайтда биз ана шу фикр ва мулоҳазаларни, таклиф ва истакларнинг ҳам инобатга олинишини истардик.

Шу кунларда район бўйича 43 та сиёсий ва 161 та иқтисодий таълим мактабларида машғулотлар олиб борилмоқда. Ўқувнинг оммавий формаси бўйича 20 та мактаб, комсомол сиёсий маорифи соҳасида 70 та мактаб фаолият кўрсатаётир. Уларнинг ҳаммасида жами 10 мингга яқин киши ўзларининг сиёсий ва иқтисодий билимларини бойитмоқда. Булардан ташқари учта бошланғич партия ташкилоти қошида наманганликлар тажрибаси асосида ижтимоий-сиёсий марказлар барпо қилинган. Пропагандистлар сафи кенг билимга эга бўлган, омма билан мулоқотда бўлишга моҳир, ўзига хос фикрлай оладиган кишилар билан тўлдирилгани машғулотлар қизиқарли ва тингловчиларнинг актив иштирокида ўтишига сабаб бўлмоқда. Биз «Меҳнаткашларнинг сиёсий ва иқтисодий ўқув системасини қайта қуришнинг Асосий йўналишлари» лойиҳасида қайд этилганидек, пропагандистлик ишига обрўли мутахассислар, партия, совет, хўжалик ходимларини актив жалб этганмиз. Шу ўринда мен лойиҳанинг олтинчи қисмида қайд этилган «Бу ишга обрўли олимлар ва мутахассисларни, адабиёт ва санъат арбобларини, партия, совет, хўжалик ходимларини актив жалб этиш зарур» деган жумлага аниқлик киритишни ва «партия, совет, хўжалик раҳбар ходимларини» деган жумлани ҳам қўшиб қўйишни таклиф қиламан. Шунингдек, «Сиёсий мактаб ва семинарлар одатда шаҳарда 1 октябрдан 1 июнгача, қишлоқда 1 ноябрдан — 15 апрелгача ишлайди» деб ёзилган. Республикамизда шаҳар ва қишлоқларнинг меҳнат фаолияти бир-бири билан узвий боғланиб кетган. Кузги йиғим-терим ишлари чўзилиб кетишини ҳисобга олган ҳолда шаҳар ва қишлоқларда сиёсий ва иқтисодий мактабларда машғулотларни 15 ноябрдан — 15 июнгача давом эттириш мақбул деб ҳисоблайман.

Йўналишлар лойиҳаси бошланғич партия ташкилотларида, меҳнат коллективларида кенг муҳокама қилинмоқда. Йиғилишларда шунингдек, сиёсий ва иқтисодий ўқувни ташкил этишда рўй бераётган камчиликларни ҳам тугатиш тўғрисида фикр ва мулоҳазалар айтилмоқда. Жумладан, ҳамма ерда ҳам машғулотлар шу кун талаблари даражасида ташкил этилмаётир. Расмиятчилик, бепарволикка йўл қўйиляпти. Район партия комитети пропаганда ва агитация бўлими ходимлари ана шундай нуқсонларнинг содир бўлмаслиги учун деярли барча машғулотларда қатнашишга ҳаракат қилмоқдалар. Партия ва комсомол сиёсий ўқуви ҳамда иқтисодий таълим системаларида бўлаётган машғулотлар узлуксиз таҳлил этиб борилмоқда. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети III пленумида таъкидланганидек, ҳар бир машғулотнинг юксак савияда, мазмунли, таъсирчан ҳамда тингловчилар учун тушунарли тарзда ўтишини таъминлаш, социал-иқтисодий тараққиётнинг жадаллашувига муносиб ҳисса қўшиш идеология ходимларининг бурчи қилиб қўйилаётир.

И. ЖОНУЗАҚОВ,
Дўстлик район партия комитети пропаганда ва агитация бўлими мудирининг ўринбосари.

ТАКЛИФЛАР, ИСТАКЛАР, МУЛОҲАЗАЛАР

КПСС Марказий Комитетининг «Меҳнаткашларнинг сиёсий ва иқтисодий ўқув системасини қайта қуришнинг Асосий йўналишлари» лойиҳасининг VI қисмидаги «Пропагандистлар ўз вақтида ва мунтазам хабардор қилиб турилсин. Маҳаллий партия, совет ва хўжалик органларининг раҳбарлари, олимлар ва мутахассислар, адабиёт ва санъат арбоблари, ишлаб чиқариш илғорлари ва новаторлари билан учрашувлар ўтказилсин», деган жумлага аниқлик киритиб **«Маҳаллий партия»** сўзидан олдин **«Ҳар ойнинг муайян кунида»** деб қўшиб қўйилишини таклиф қиламан. Чунки бундай аниқлик партия, совет ва хўжалик раҳбарлари зиммасига мажбурият юклайди.

М. ҚОСИМОВА.
Косонсой районидаги «Косонсой» совхози сабзавотчилик звеноси бошлиғи.

●

Пропагандистларга самарали иш олиб боришлари учун зарур ёрдам кўрсатиш, обрў-эътиборини ошириб бориш ҳақида доимий ғамхўрлик қилиш асосий йўналишлар лойиҳасида ўз аксини топган. Кишиларга ғамхўрлик кўрсатишни талабчанлик билан қўшиб олиб бориш — кадрлар билан ишлашнинг муҳим талабларидан бири. Ана шундан келиб чиқиб, пропагандистларга нисбатан ҳам талабчанликни ошириш лозим. Мен шуни назарда тутган ҳолда лойиҳанинг VI қисмига шундай жумлани қўшиб қўйишни таклиф қиламан: **«Пропагандистларнинг сифат составини мунтазам яхшилаб бориш мақсадида партия ташкилотлари маълум бир муддатда пропагандист кадрларни аттестациядан ўтказиб туриши керак. Бу ишда айниқса ошкораликни таъминлаш лозим».**

К. КАГИРОВ,
«Сирдарьяоблагропромстрой»га қарашли 1-трестнинг 36-кўчма механизациялашган колоннаси бошланғич партия ташкилоти секретари.

●

Асосий йўналишлар лойиҳасининг III қисмида ишлаб чиқаришни интенсивлаштириш ва меҳнат унумдорлиги ҳамда фан-техника тараққиёти асосида халқ хўжалигини янгидан реконструкциялаш алоҳида иқтисодий курслар сифатида кўрсатилган. Мен бу **икки курсни бирлаштиришни таклиф қиламан.** Чунки ҳозирги шароитда халқ хўжалигини реконструкция қилмасдан туриб, ишлаб чиқаришни интенсивлаш, меҳнат унумдорлигини ошириш қийин.

И. ҲАМРОЕВ,
Когон районидаги «Когон» совхозининг ветеран ишчиси.

ВАРШАВА ШАРТНОМАСИДА ҚАТНАШУВЧИ ДАВЛАТЛАР СИЁСИЙ МАСЛАҲАТ КОМИТЕТИНИНГ КЕНГАШИНИ ЧАҚИРИШ ТЎҒРИСИДА

Эришилган келишувга мувофиқ 1987 йил май ойининг охирларида Берлинда Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар Сиёсий маслаҳат комитетининг навбатдаги кенгаши ўтказилади.

ДУНЁ ВОҚЕАЛАРИ

Тошкентда билим олишмоқда

Ўзбекистон ёшларининг хориждаги тенгқурлари билан алоқалари йил сайин мустаҳкамланиб боряпти. Республика ўқув юртларида таълим олаётган ажнабий студентлар сони кўпаймоқда. «Спутник» халқаро ёшлар туризми бюроси йўли билан туристик группаларни айрибошлаш кенгайяпти. Биргина ўтган йилнинг ўзида 48 минг йигит ва қиз Совет Иттифоқи шаҳарларида бўлишди. 5 мингга яқин ёш чет элларга мароқли сафарга борди. Интернационал дўстлик клублари орқали Ўзбекистон ёшларининг чет эллик тенгдошлари билан хат ёзишлари фаоллашмоқда. Республика комсомол ташкилоти Димитровчи Коммунистик Ёшлар Союзи, Монголия Революцион Ёшлар Союзи, Македония Социалистик Ёшлар Союзи билан бевосита алоқаларни мустаҳкамламоқда. Ўзбекистонда таълим олаётган чет эллик студентлар билан биргаликда ишлашнинг кўпгина мароқли турлари вужудга келган. Мақсад — дўстликни ва бир-бирини ўзаро тушунишни мустаҳкамлаш учун бундан буён ҳам халқаро алоқалардан, туристик сафарлардан, ёшлар ташкилотлари билан иш тажрибаларни алмашишдан фаолроқ фойдаланишдир.

Чет элларда Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш инженерлари институтини яхши билишади. Ҳозир бу ўқув даргоҳида жаҳоннинг 35 та ривожланаётган мамлакатидан келган салкам уч юз нафар йигит ва қиз таълим олаяпти. Уларга барча шарт-шароитлар яратиб берилган.

Сиз суратда (чапдан ўнгга) — гидромелиорация факультетининг учинчи курс студентлари Дебебе Адугнау (Жазоир), Юлия Воробьева ва Оқилбек Умаров (СССР), Кахуль Захи (Жазоир) ва Сангари Аситан (Мали)ларни кўриб турибсиз.

А. КОШКИН фотоси (ЎзТАГ).

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

ВХР ВА СССР МАШИНАСОЗЛАРИНИНГ ҲАМКОРЛИГИ

● **БУДАПЕШТ**

Будапештдаги «Ланг» машинасозлик заводида монтаж қилинган роботлаштирилган поток линияда тунукага холодильникнинг ён панели ёки эшиги формасини бериш учун ярим минутдан камроқ вақт талаб қилинади. Бу йил корхона коллективи ана шу серунум ускуна комплектларидан бир туркумини Совет Иттифоқига етказиб бериш мажбуриятини олди.

Кейинги вақтда корхонада СССР озиқ-овқат саноати учун шу жумладан шарбатлар ва бошқа хил алкоголсиз ичимликлар ишлаб чиқариш учун ускуналар тайёрлаб бериш кўпайди.

ТАИЛАНДНИНГ КАМПУЧИЯ ХАЛҚ РЕСПУБЛИКАСИГА ҚАРШИ ИҒВОГАРЛИГИ

● **ПНОМПЕНЬ**

Кампучия СПК ахборот агентлигининг хабар беришича, 12 апрелдан 19 апрелгача Таиланд Ҳарбий-Ҳаво Кучларининг самолётлари Кампучия Халқ Республикасининг ҳаво чегарасига ўнлаб марта бостириб кирди. Шу вақт ичида Таиланднинг қуролли кемалари Конг ва Танг ороллари районида КХРнинг денгиз чегараларини юз мартадан кўпроқ бузиб ўтганлиги қайд этилди. Айни вақтда Таиланд артиллерияси КХРнинг чегара районларини ўққа тутди.

Кампучия қуролли кучларининг жангчилари ва вьетнамлик кўнгиллилар кхмер реакционерларининг қўпорувчилик ишлари олиб бориш учун Таиланддан Кампучия территориясига бостириб кириш йўлидаги уринишларига зарба бердилар, деб уқтиради агентлик.

БОСҚИНЧИЛАР ЖАНУБИЙ ЛИВАН ҚИШЛОҚЛАРИНИ ЎҚҚА ТУТДИЛАР

● **БАЙРУТ**

Исроил босқинчилари жанубий Ливаннинг Кафра, Ятер, Ал-Бира ва бошқа бир қанча қишлоқларини тўплардан ўққа тутдилар. Тель-Авив Ливан жанубида қонунга хилоф равишда ташкил этган «хавфсизлик зонаси»га босқинчиларнинг қўшимча бўлинмалари юборилди. Бронетанк техникаси билан таъминланган газандалар отряди Шебаа аҳоли пунктига олиб борадиган барча йўлларни тўсиб қўйиб, ана шу посёлкага бостириб кирдилар. Қишлоқда комендантлик соати жорий этилди. Тинтув ўтказилди ва одамлар қамоққа олинди. Тинч аҳолидан ўнлаб кишилар қаттиқ калтакланиб, турмага ташланди, тахқирловчи сўроққа тутилди.

Ливан ватанпарварлик қаршилик фронтининг жангчилари исроилликларнинг Ибл-Саки қишлоғи яқинидаги позицияларини ўққа тутдилар. Айната аҳоли пунктидаги «Жанубий Ливан армияси» деб аталмиш қўғирчоқ армия соқчиси минадан портлатилди.

ҲИНДИСТОН ТАШВИШДА

● **ДЕҲЛИ**

Мамлакат ташқи ишлар давлат министри Эдуардо Фалейро парламентда гапириб, Покистон ядро қуролини яратиш сари жилиб бораётганига Ҳиндистонда ҳеч бир шубҳа йўқ, деди. У депутатларнинг берган саволларига жавоб қайтариб, АҚШнинг ушбу проблема юзасидан тутган позицияси ўзи эълон этган тинчлик сиёсатига зиддир, деб таъкидлади. Вашингтон маъмурияти Покистонни ядро қуролига эга бўлиш сари боришдан тўхтатиб туриш учун ўз таъсиридан фойдаланмаяпти, деди Фалейро. Ҳиндистон Америка қонунларининг ядро қуролини ишлаб чиқаётган мамлакатларга ҳарбий ёрдам беришни тақиқловчи тегишли моддаларини Қўшма Штатлар бекор қилганлигига эътиборни жалб этди. Давлат министри парламент аъзоларини ишонтириб айтдики, Ҳиндистон ҳукумати Покистон билан АҚШни ўзининг ҳозирги позицияларидан воз кечишга ишонтирмоқ учун куч-ғайрат сарфлашни давом эттираверади.

БИРДАМЛИК ТАШКИЛОТИ АФҒОНИСТОН ТЎҒРИСИДА

● **ҚОҲИРА**

Апрель революцияси афғон халқи олдида одам одамни эксплуатация қилишдан холи бўлган янги ҳаёт уфқларини очди, деди Осиё ва Африка халқлари бирдамлиги ташкилоти Бош секретарининг ўринбосари Читта Бисвас. Шу мамлакат аҳолисининг ғоят кенг табақалари билимга, медицина хизматига, уй-жойга, ерга эга бўлишдек барча учун баробар ҳуқуқларни олдилар, деди у ТАСС мухбири билан суҳбатда.

Империализм ва реакция кучлари афғон халқини унинг революцион ғалабаларидан маҳрум этишга интилиб, АДР халқига қарши эълон қилинмаган урушни авж олдириб юбордилар, деб давом этди Ч. Бисвас. АҚШ ва унинг иттифоқчилари Афғонистон тупроғида қон тўкилиши давом этиши учун маблағни аямаяптилар. (ТАСС).

• Воқеалар содир бўлган жойлардан репортажлар

Табиий офат Ғалаба районидаги бир неча колхоз-совхоз экин майдонларига жиддий зарар етказди. Тошқин район маркази — Солдатский шаҳрида ҳам жиддий из қолдирди. Лекин маҳаллий партия, совет ташкилотлари фалокатга қарши кураш юзасидан катта ташкилотчилик ишларини олиб борганликлари туфайли қурбонлар бўлмади. Айрим жиддий шикастланган уйларда яшовчилар эса вагон-уйларга кўчирилмоқда.

Суратларда: (чапдан) шаҳарлик Малишевлар оиласи вагон-уйларга кўчиб ўтмоқда. Ўнгда эса «Главташкентстрой»га қарашли 4-механизациялашган бошқарма бульдозер машинисти Виктор Спюсарь.

С. Величкин ва А. Кошкин фотолари. (ЎзТАГ).

ТОШҚИН ДОҒДА ҚОЛДИРМАДИ

Норин дарёси чап қирғоғидаги бир ярим километрли тўғонга шағал ва харсангтошларнинг сўнгги куб метрлари ётқизилди. Бу тўғон пастдаги қишлоқлар ва экинзорларни такрорланиши мумкин бўлган тошқиндан ишончли ҳимоя қилади.

Одамлар қарийб уч кеча-ю уч кундуз пишқириб турган дарё билан олишдилар, сув бир неча жойдан тўғонни ювиб кетди ҳамда «Октябрь» колхози далаларини ва жами аҳолиси 16 минг кишига борадиган қишлоқларни сув босиш хавфи пайдо бўлди.

Сув тошқинига барвақт тайёргарлик кўрилгани учун катта зарар кўрилмади. Энг хавфли жойларга тупроқ қазиш техникаси келтирилиб, кўплаб шағал ва харсангтош тўкилди. Норин дарёси бўйида мутахассислар кеча-ю кундуз навбатчилик қилдилар. Аҳоли тошқин хавфи тўғрисида огоҳлантирилди. Ҳар эҳтимолга қарши хавфли зонадан қорамоллар олиб чиқиб кетилди.

Дарёда сув ниҳоятда кўпайган вақтларда тошқинга қарши ишлар ҳам кучайтирилди. Дарё бўйларида неча юзлаб одамлар кунни тунга улаб ишладилар.

— Қирқ йилдан бери шу соҳада ишлайман, — дейди Норин район сув хўжалиги идорасининг гидротехниги В. Мамажонов. — Агар барвақт тайёргарлик кўрилмасдан, ишлар аниқ-пухта ташкил этилмаганида ва одамлар фидокорлик билан ишлашмаганида, дарё кулфат келтириши мумкин эди.

Хуллас, тошқин унча катта зиён етказмади. Тўғри, 600 гектар пахта майдонини сув босди, баъзи иморатларни ювиб кетди. Бироқ, энг муҳими — одамлар қурбон бўлмади!

Деҳқонлар сув босган далаларга ўғит ва уруғлик келтиришди, ҳайдов техникаси ҳам шай бўлиб турибди. Ер қуриши билан экишни бошлаб юборадилар.

Р. БИЧУРИН,
ЎзТАГ мухбири.
Наманган области

ИРОДА СИНОВИ

16 дан 17 апрелга ўтар кечаси Пискент районидаги «Гулистон» колхозида юз берган табиий офат одамларнинг иродасини синовдан ўтказди. Оҳангарон дарёси ўз ўзанини Бўрижарга буриб юборганда Лидия Маркелова ва унинг ўғли Виталий ўз уйлари, буюмлари, тақдирлари тўғрисида қайғурмасдан бошқаларни хавфдан огоҳ қилишга шошилдилар. Натижада 14 оиладан 50 киши тошқин фалокатидан сақланиб қолди. Хавф сезилиши биланоқ Пискент район партия комитети махсус штаб тузди. Колхозга қўшни бўлган Олмалиқ шаҳар меҳнаткашлари, меҳнат коллективлари эса биринчи бўлиб ёрдамга ошиқдилар. 600 дан ортиқ самосвал, турли маркадаги ўнлаб техника тинмай ишлаб турди. Дамба босишда бульдозерчилардан Тоҳир Валиев, Рафаэл Маннонов айниқса шижоат кўрсатишди.

Офат билан юзма-юз кураш эртаси кун — шанба оқшомигача давом эттирилди. Қутурган дарё гарчанд ўз йўлига солиб юборилган бўлса-да, аммо ҳали хавф-хатардан бутунлай халос бўлинмаган, ёғингарчилик давом этаётган эди. Бундан кейин рўй бериши мумкин бўлган кўнгилсизликнинг олдини олиш учун барча чора, восита ва имкониятлар ишга солинди. Ортиқча сувлар Тошкент каналига оқизиб юборилди. Ҳар эҳтимолга қарши Тошкент денгизи «ортиқча юк»дан бўшатилди. Эндиликда «тушовланган» асов дарёдан секундига 190 кубометр сув оқмоқда. Бу дастлабки хавфли кечадагига нисбатан қарийб тўрт баравар кам, демакдир.

Тошқин кўп миллатли колхозчилар иродасини букolмади, ғайрат-шижоатини синдиролмади. Ғалабага бўлган ишончини сўндиролмади. Белгилаб қўйган режаларини бузолмади.

— Уйимизнинг бир метргача бўлган қисмини сув қоплади, — дейди шу колхознинг 6-бригадаси аъзоси Аҳмадхон Муродов, — уйнинг бир томони эса қулаб тушди. Унгача биз тошқиндан огоҳлантирилган эдик. Шу боисдан зарур уй-анжом буюмларимизни хавфсиз жойга қўйишга улгурдик. Одамларни кўчиришда Улуғ Ватан уруши қатнашчиси Убайдулла Деҳқонов, айниқса, жонбозлик кўрсатди. 18 апрелдаёқ оиламиз уй-вагонларга кўчиб ўтди. Уч маҳал иссиқ овқат билан таъминландик. Республика партия, ҳукумати томонидан кўрсатилаётган катта ғамхўрликдан беҳад миннатдормиз. Кайфиятимиз кўтаринки, руҳимиз тетик. Шунинг учун ҳам офат бизга ҳалал беролмади. Даладаги ишлар ўз маромида давом этмоқда.

Худди шундай фикрни колхоз аъзоларидан Нажия Маркурина, Жўра Юсупов, Эргаш Ҳамдамов, Эркин Маматов, Қурбонали Омонов сингари кўплаб кишилардан эшитишга тўғри келди.

Колхоз идорасига жойлашган штабда бир неча кундан буён тунаб қолаётган хўжалик партия ташкилоти секретари Эргаш Абдуллаев телефон трубкасини қўяр экан ҳорғин чеҳраси ёришгандай бўлди.

— Дўстни бошга кулфат тушганда сина, деганларидек тошқин сабабли минглаб дўстлар орттирдик, — деди у. — Маънавий ва моддий ёрдам кўрсатишни истаган кишиларнинг саноғи йўқ. Бугуннинг ўзида Тошкент район комсомол комитети совға қилиб жўнатган 2,5 тонна сабзавот маҳсулотларини қабул қилиб олдик. Тошкент шаҳар комсомол комитети йўллаган кийим-кечак, ўйинчоқлар ва бошқа буюмлардан кичкинтойлар ҳурсанд. Область комсомол комитети эса ўқувчиларнинг каникулда мазмунли дам олишлари учун «Артек»ка 27 та йўлланма ҳозирлаб қўйганини маълум қилди. Ҳозиргина район партия комитети секретари билан гаплашдим. Унинг таъкидлашича, Шерали Жўраев ва бошқа таниқли санъаткорлар хўжалик меҳнат аҳлига концерт қўйиб беришар экан.

Хонага ўн чоғли киши кириб келиб, унинг гапи бўлиниб қолди.

— Область архитектура бошқармасиданмиз, — ўзини таништирди бош мутахассис Мўминжон Ғафуров. — Булар ҳамкасбларим ва лойиҳалаш илмий тадқиқот институти ходимлари. Биз асосан, икки юз оилага мўлжалланган янги посёлкада жойлашадиган маданий-маиший хизмат объектлари схемаларини суратга тушириб бўлдик. Энди «Узагропроммежхозпроект» посёлка бош планини яратиши керак.

—Янги посёлка учун қирлик участкадан 52 гектар ер ажратганмиз,— изоҳ берди партком секретари. — Посёлкага «Дўстлик» номини беришни кўнгилга тугиб қўйганмиз. Чунки аслида ҳам у дўстлар кўмагида, дўстлик меҳридан яратилажак посёлкадир.

Хонага район партия комитети иккинчи секретари В. А. Нестеренко ва колхоз раиси Раҳматхон Соипов шошилиб кириб келишди. Меҳмонлар бошқа хонага ўтиб ишни давом эттиришди. Учта телефондан иккитаси яна жиринглаб қолди. Одамлар хонага кириб чиқишар, қўнғироқ қилишар, маълумотлар сўрашар, ҳар қандай ёрдамга тайёр эканликларини изҳор этишарди. Штаб гўё ҳаракатдаги армия ҳарбий штаби тусини олган эди.

— Даладаги ишлар қалай? —сўраймиз колхоз раисидан.

— Минг гектардан зиёд ерга чигит экишимиз керак,— дейди у, — 760 гектар майдонга экиб бўлдик. Очиқ ҳаво туриб берса икки-уч кундан кейин бу ишни туғаллаймиз. Чунки кунига ўртача 200 гектар ерга чигит қадаляпти. Мавжуд 30 та сеялканинг ҳаммаси экишда қатнашяпти. Исмат Сарибоев, Усмонқул Эшметов, Хабибулла Нишонбоев бошлиқ бригадаларда чигит экиш тугалланди. Муҳаммадали Жамбулов, Турдиали Ўрозбоев, Муҳитдин Алматов сингари механизаторлар кунлик нормаларини 1,5—2 баравар ошириб бажармоқдалар. Қатқалоқ бўлган майдонлар юмшатиб бўлинди. Муҳтарам Худойбердиева бошлиқ бригада далаларида эса чигит униб чиқди.

—Ипак қурти боқиш кампаниясига тайёргарлик кўришда шошиб қолинмадими?

— Коллективимиз табиий офатни енгиш кунлари янада бир-бирига жипслашди, — деди хўжалик пиллачилик агрономи Фазилат Ишматова.

—Одамларимиз бирлашган кучни ҳеч нарса енголмаслигини исбот қилдилар. 240 қути қурт уруғи хонадонларга тарқатилди. Мўл пилла ҳосили учун кураш ҳар биримизнинг шиоримизга айланган.

Дарҳақиқат, хўжаликда ҳамма соҳадаги ишлар ўз маромида планли давом этмоқда. 280 ўринли боғча авария ҳолатида бўлганлиги сабабли кичкинтойлар дала шийпонларида вақтинча очилган боғча-яслиларда тарбияланмоқда. Асосий боғча эса ҳадемай капитал ремонт қилина бошлайди.

Табиий офат оқибатларига қарши кураш билан биргаликда 17-Гулистон сайлов участкасида сайловларга тайёргарлик ишлари ҳам қизитиб юборилган. Зоир Усмонов, Абдуқаҳҳор Журумбоев, Ҳури Қодирова каби агитаторлар сайловчилар билан учрашиб, бу йилги сайловларнинг ўзига хослиги, қайта қуриш даврида социалистик демократиянинг кенг ривожланиб бориши тўғрисида суҳбатлар ўтказмоқдалар.

Хуллас, қаерга қараманг, ким билан суҳбатлашманг — ҳамма жойда ҳақиқий меҳнат кайфияти ҳукм сураётганининг шоҳиди бўласиз. Бу эртанги пировард натижаларнинг бутунлиги ва самарадорлигидан далолат беради.

А. МАННОПОВ,
М. АВЕЗОВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбирлари.

ЎЗБЕКИСТОН САНЪАТ УСТАЛАРИ УКРАИНА ДИЁРИДА

Украинада Ўзбекистон ССР санъати кунлари тугади. Бу байрамни икки қардош республика театр союзлари арбоблари уюштирдилар.

Украин томошабинлари ҳузурида Навоий номли Ўзбекистон ССР Давлат академик Катта театри, Ҳамза номли ўзбек Давлат академик драма театри, Горький номли рус академик драма театри, Муқимий номли музикали драма театри, Тошкент оперетта театри артистлари, М. Қориёқубов номидаги Ўзбекистон концерт-филармонияси бирлашмасининг солистлари ўз санъатларини намойиш этдилар.

Республикамиз вакиллари Чернобилда катта концерт қўйиб бердилар.

— Чернобилликларнинг «Сказочний» деб аталган вахта лагерига келганимизда ниҳоятда ҳаяжонланиб кетдик,—деб ҳикоя қилади Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Игорь Кистанов. — Авария оқибатларини тугатишда иштирок этаётган мард кишилар тўғрисида газеталарда ўқиб, телевизорда кўриб, радио орқали эшитиш бошқа, уларнинг ўзини кўриш бошқа. Биз ўз санъатимиз билан оғир юмушларни бажараётган меҳнаткашларнинг кайфиятини кўтаришга, уларнинг дам олиши қизиқарли бўлишига ҳаракат қилдик. Концерт программамиз кечқурун бошланди. Одамлар эндигина меҳнат кунини тамомлашган эди. Аввалига томошабинлар билан мулоқотимиз унчалик қовушмаётгандек туюлди. Аммо ашулага куй, куйга рақс уланиб боргани сайин устма-уст қарсаклар янграйверди. Республика халқ артистлари Рихси Иброҳимова ва Қуатбой Абдераимов, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артистлар Юнус Тўраев, Валерий Цветков, республика Ленин комсомоли мукофотининг лауреатлари Нелли Алимова, Шуҳрат Йўлдошев, Меҳмонали Салимовни томошабинлар «Баракалла!», «Раҳмат!» сўзлари билан қутладилар. Рушана Султонова чернобилликлар ҳузурига ВЛКСМ XX съезди тугаши билан етиб келди, унинг дилрабо рақслари томошабинларни маҳлиё этди.

Кечага Совет Армиясининг жангчилари ҳам келишган, уларнинг орасида бизнинг юртдошларимиз ҳам кўп эди. Уларга атаб халқ қўшиқлари ва рақслари ижро этилди. Концерт икки соат давом этиши керак эди, аслида эса қўшиқ ва куй ярим кечагача янграб турди. Томошабинлар артистлар санъатига мафтун бўлган эдилар. Концерт қатнашчилари миннатдорчилик белгиси сифатида вахта лагерининг фахрий ёрлиғи билан мукофотландилар.

Ўзбекистон санъати усталари Киев меҳнаткашлари ҳузурида ҳам бир қанча концертлар қўйиб беришди. Улуғ Октябрнинг 70 йиллигига бағишланиб, Украина заминида бўлиб ўтган Ўзбекистон санъати кунлари икки қардош республика ўртасидаги маданий ҳамкорликни ривожлантириш йўлида қўйилган яна бир қутлуғ қадам бўлди.

(ЎзТАГ мухбири).

Борис Петрович СТРАУМАЛ

Қишлоқ хўжалик фани оғир жудоликка учради. Таниқли олим, йирик селекциячи, қишлоқ хўжалик фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган фан ва техника арбоби, 1918 йилдан КПСС аъзоси Борис Петрович Страумал 87 ёшида вафот этди.

Б. П. Страумал 1900 йилда Белоруссия ССРнинг Слоним шаҳрида деҳқон оиласида туғилди. У ўн саккиз ёшли йигитлик чоғида Қизил Армия сафига кўнгилли бўлиб кирди, гражданлар урушида қатнашди.

1929 йилда Ўзбекистон ССР Деҳқончилик халқ комиссариатининг вакили бўлган чоғида Андижон областида колхозлар ташкил этишга катта ҳисса қўшди, Ўзбекистонда биринчи машина-трактор станциясининг директори бўлиб ишлади.

Илмий фаолиятини 1930 йилда Бутуниттифоқ пахтачилик илмий-тадқиқот институти бўлимининг мудирлигидан бошлади, 1931 йилдан 1939 йилгача шу институтга бошчилик қилди. Б. П. Страумал 1939 йилдан то умрининг сўнгги кунларигача Г. С. Зайцев номидаги Бутуниттифоқ ғўза селекцияси ва уруғчилиги илмий-тадқиқот институтида илмий ишлар бўйича директор ўринбосари, лаборатория мудири бўлиб ишлади.

Илмий фаолияти даврида илм-фан ташкилотчиси ва жонкуяри сифатида Б. П. Страумалнинг истеъдоди тўла-тўкис намоён бўлди. Унинг бевосита раҳбарлигида «Союзхлопок» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасининг тажриба станциялари ҳамда филиалларининг зона тармоғи вужудга келтирилди, пахтачилик соҳасида илмий-тадқиқот ишларининг асосий йўналишлари ишлаб чиқилди, ғўза навлари икки марта алмаштирилди, бу эса пахта етиштиришни кўпайтириш, мамлакатнинг пахта мустақиллигини таъминлаш имконини берди.

Б. П. Страумал — районлаштирилган кўпгина ғўза навларининг автори бўлиб, селекция фанини ривожлантиришга ва пахтачилик учун илмий кадрлар тайёрлашга катта ҳисса қўшди, у 120 тадан кўпроқ илмий асарни, иккита монографияни эълон қилди.

Партия ва давлат Б. П. Страумалнинг хизматларини юксак баҳоладилар, унинг меҳнати Ленин ордени, Октябрь Революцияси, Қизил Юлдуз орденлари, иккита Меҳнат Қизил Байроқ ордени ва «Ҳурмат Белгиси» орденлари, кўпгина медаллар билан тақдирланган.

Б. П. Страумалнинг порлоқ хотираси уни билган барча кишиларнинг қалбида сақланиб қолади.

Бир группа ўртоқлари.

РЕКЛАМА ва ЭЪЛОНЛАР

М. Қориёқубов номидаги Ўзбек давлат концерт-филармония бирлашмаси

В. И. ЛЕНИН НОМИДАГИ СССР ХАЛҚЛАРИ ДЎСТЛИГИ САРОЙИДА

1, 2, 3, май соат 19.30 да

КАТТА БАЙРАМ КОНЦЕРТЛАРИ

ҚАТНАШАДИЛАР:

Ўзбекистон ССР халқ артисти, Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати

ҚИЗЛАРХОН ДЎСТМУҲАМЕДОВА

Ўзбекистон ССР халқ артисти

КАМОЛИДДИН РАҲИМОВ

Бутуниттифоқ бадиий колективлари конкурсининг лауреати

«ШОДЛИК» АШУЛА ВА РАҚС АНСАМБЛИ

Ансамблнинг бадиий раҳбари — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист, Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати Қодир МЎМИНОВ.

Билетлар СССР халқлари дўстлиги саройи кассаларида соат 14.00 дан сотилади.

Коллектив бўлиб келиш учун заявкалар қабул қилинади.

●

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

1 май соат 12, 15, 18.00 да;

2, 3, май соат 10, 12, 15, 18.00 да;

КАТТА БАЙРАМ ТОМОШАЛАРИ

Ўргатувчи — РСФСРда хизмат кўрсатган артист

ВАЛЬТЕР ЗАПАШНИЙ

Олдиндан билет сотиш кассаси очиқ.

●

Театр

НАВОИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 30/IV да Аида 1,2/V да Байрам концерти.

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА 30/IV да Қутлуғ қон, 1/V да Куёв (13.00). Олтин девор (19.30), 2/V да Куёв (12.00), Ойна (19.30).

МУҚИМИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 30/V да Ҳийлаи шаръий, 1/V да Музикали комедиялардан саҳналар (15, 19.30).

Ўзбекистон ССР Қурилиш министрлигининг «Ўзтрансспецстрой» ишлаб чиқариш бирлашмаси аппарати ва ишлаб чиқариш — технологик комплектациялаш бошқармаси коллективлари бошқарма бош инженери Ш. Э. Асқархўжаевга отаси

Эшон АСҚАРХЎЖАЕВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Шарқшунослик институти коллективи шу институтнинг кекса шарқшунос олими

Абдулла НОСИРОВнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қилади.

СССР Энергетика ва электрлаштириш министрлигининг «Ўзэнергоналадка» корхонаси коллективи корхона директори М. Н. Пирмуҳамедовга укаси

Зуҳриддин Нишонович ПИРМУҲАМЕДОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

«Главсредазирсовхозстрой»нинг Марказий аппарати коллективи меҳнатни муҳофаза қилиш ва техника хавфсизлиги бўлими бошлиғи Э. Ф. Файзуллаевга онаси

Норпошша ФАЙЗУЛЛАЕВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

• Спорт

Бокс: «ОЛТИН КАМАР» ЭГАСИ

Руминия пойтахтидан хушхабар келди. Бу ерда ўтказилган «Олтин камар» халқаро турнирида ангренлик Толип Исроилов зафар қучиб, мухлислар олқишига сазовор бўлди.

— Маълумки, Бухарестда ўтказиладиган бундай халқаро мусобақа анъана тусини олган, — дейди совет спортчилари делегациясининг раҳбари, Ўзбекистон ССР Давлат спорт комитети бўлим бошлиғи Ш. Бердиқулов. — Бу сафар мусобақада иштирок этган СССР терма командаси республикамиз боксчиларидан таркиб топди. Мусобақада ўн бир мамлакатдан келган чарм қўлқоп усталари ғолиблик учун курашдилар. Улар орасида Куба, ГДР, Туркия ва Мисрдан келган таниқли боксчилар бор эди. Республикамиз боксчилари таниқли чарм қўлқоп устаси Владимир Шин раҳбарлигида мусобақага ҳозирлик кўрдилар. Улар 8 вазн бўйича куч синашишди.

Ўзига хос катта рингда баҳслашган Ўзбекистон боксчиларининг чиқишлари мухлисларда яхши таассурот қолдирди. Айниқса, Толип Исроилов 67 килограммгача бўлган вазнли боксчилар билан куч синашишни ўрнига қўйиб, мухлисларни ром этди. Қизиғи шундаки, иқтидорли бу боксчи финалгача бўлган учрашувларнинг барчасини нокаутли зарб билан якунлашга эришди. Чунончи, дастлабки учрашувда мисрлик Фахрий Асрафни биринчи раунддаёқ рингдан чиқишга мажбур қилиб, зарби зўр спортчилардан эканлигини амалда кўрсатди. Кейин болгар спортчиси Ботомил Александров билан «жанг» қилишга тўғри келди. Учрашувнинг биринчи раундида Толипнинг устунлиги сезилиб турди. Танаффусдан кейин эса рақибига куч билан ташланган боксчимиз мўлжални тўғри олиб, яна нокаут билан ғалабага эришди.

Финал учрашувида Толип майдон эгаси—румин боксчиси Стефан Дриску билан рингга кўтарилди. Толипнинг ҳужумкорлиги намоён бўлди. У яна иккинчи раунд охирларида нафасини ростлаб туриб, рақибини нокаутли зарб билан йиқитди.

Шундай қилиб, у учрашувларни кўтаринки руҳда ўтказиб мароқли ва мазмунли бокс кўрсатганлиги учун мухлислар эътиборини қозонди. Мусобақа ташкилотчилари эса Толип Исроилов кўксига олтин медаль ҳамда халқаро турнирнинг «Энг яхши боксчиси» нишонини тақиб қўйдилар. У халқаро турнирнинг ғолиби сифатида «Олтин камар» совринига сазовор бўлди. Халқаро классдаги спорт мастери талабини бажарди.

Шунингдек, унинг командадошларидан — тошкентлик Ринат Тришев ҳам 81 килограммли боксчилар сафида муваффақиятли куч синашиб, ғолиблик супасига кўтарилди. Олмалиқлик Александр Размахов эса вазни 91 килограммли боксчилар сафида бронза медали совриндори бўлди. Боксчиларимизнинг бу ютуқлари республикамизда спортнинг мазкур тури оммалашиб, ёшларимиз маҳорати ўсиб бораётганидан далолатдир.

ТОШКЕНТ ШАҲАР МЕҲНАТКАШЛАРИ ВАКИЛЛАРИНИНГ 1987 ЙИЛ 1 МАЙ НАМОЙИШИ ТЎҒРИСИДА

Меҳнаткашларнинг Халқаро бирдамлик куни — 1 Майда Тошкент меҳнаткашлари вакилларининг В. И. Ленин номли майдонда умумшаҳар намойиши бўлади.

Намойиш соат 10.00 да бошланади.

Меҳнаткашларнинг намойишда қатнашувчи вакиллари ўз корхоналари, ташкилотлари ва муассасалари бўйича тўпланиш пунктларига йиғиладилар ва район колонналари составида белгиланган маршрут бўйлаб В. И. Ленин номли майдон томон йўл оладилар.

Таклиф билети бўлган кишиларни В. И. Ленин номли майдонга ўтказиш соат 9 дан 45 минут ўтганда тўхтатилади.

Навоий, Ф. Энгельс, Пролетар, Ш. Руставели кўчалари, В. И. Ленин номли ва Ўзбекистон проспектлари бўйича шаҳарнинг марказий қисмида махсус рухсатномаси бўлган автомашиналардан бошқа ҳамма турдаги транспорт воситаларининг ҳаракати соат 7 дан меҳнаткашлар намойиши тугагунга қадар тўхтатиб қўйилади.

1 Майда Тошкент метрополитени эрталаб соат 6 дан кечаси 2 га қадар ишлайди. Соат 8 дан 13 га қадар «Пахтакор», «Октябрь инқилоби» станцияларининг фақат «чиқиш» қисми очиқ бўлади, шу вақт ичида «В. И. Ленин номли майдон» станцияси бекитиб қўйилади.

Метрополитеннинг ҳамма линияларида соат 13 дан ҳаракат бошланади.

Шаҳар байрам комиссияси.

Редактор
Л. ҚАЮМОВ.

• Тингланг, томоша қилинг

30 апрель, пайшанба

Телевидение

МТ-I 8.00 — Зарядка. Мультфильм. Музика. 8.30 — Время. 9.05 — «Изма-из бораётган». Бадиий фильм. 10.35 — Ҳайвонот оламида. 11.35 ва 16.30— Янгиликлар. 16.45 — Ҳужжатли фильм. 17.05 Мультфильм. 17.25 — Ҳужжатли фильм. 17.45 — Агросаноат: бугун ва эртага. 18.15 — Ҳужжатли фильм. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Хоккей. Жаҳон чемпионати. Финал учрашувлари. 21.30 — Время. 22.05 — Телетомошабин ҳамроҳи 22.40 — «Кечпишар олча». Бадиий фильм. 00.05 — Дунё воқеалари. 00.20. — Қўлни қўлга берайлик, дўстлар!

МТ-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Чўлдаги ёмғир. 9.35 — Табиатшунослик. 9.55 —Илмий-оммабоп фильм. 10.05 — Испан тили. 10.55 — Илмий-оммабоп фильм. 11.05 — СПТУ ўқувчиларига. 11.35 — Теварак-атроф билан танишиш. 11.55 — Уруш йиллари шеърлари ва қўшиқлари. 13.00 — «Оқ тунлар таронаси». Бадиий фильм. 14.35 — Ўқитувчи экрани. 15.35 — Янгиликлар. 15.40 — Сиз яратган боғ. 18.30 — Янгиликлар. 18.40 — Ҳамдўстлик. 19.10 — Халқ куйлари. 19.25 — Онамларнинг мактаби. 19.55 — Айрилиқ ва учрашувлар календари. 20.30— Хайрли тун, кичкинтойлар! 20.45 —Илмий-оммабоп фильм. 21.00 — Ритмик гимнастика. 21.30 — Время. 22.05 — СССР халқ артисти М. Биешу концерти. 23.10 — Янгиликлар.

ЎзТВ-I 7.05—Ритмик гимнастика. 7.30 — Салом, кичкинтойлар. 7.40 — Телефильм. 8.00 — Ахборот. 8.20 — Тонгги тароналар. 16.35 — Болалар учун фильм. 17.20 — Телефильм. 17.30 — Янгиликлар. 17.40 Ҳужжатли фильм. 18.15 — Бойчечак. 18.45 —Бир асар тарихи. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Қайта қуриш йўлида. 20.30 — Ахборот. 20.50— Телефильм. 21.00 — Ўзбекистон: давр, ишлар, одамлар. 21.30 — Время. 22.05 — Футбол. «Пахтакор» — «Торпедо» (К). 22.50 — Ёшлик.

ЎзТВ-II. 19.40 — Тошкент 1 Майни кутиб олмоқда. 20.05 — «Даля ҳовли». Кинокомедия. 21.30 — Время. ФРУНЗЕ. 22.05 — «Биринчи отлиқ армия». Бадиий фильм, 2-серия.

Радио

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Меҳнат шарофати. 9.30 — Менинг муҳаббатим. Вокал-сюита. 12.10 — Тинчлик! Меҳнат! Май! 13.00 — Малшиғ. 13.30 — Музикали нашрлар саҳифаларида. 14.00 — Қишлоқ меҳнаткашлари 1 Майни кутиб олмоқдалар. 15.40 — Гулдаста. 16.00 — Беш йилликнинг меҳнат суръатлари. 18.15 — Тинчлик ва қуролсизланиш учун кураш авангардида. 18.30 — Тошкентнинг музикали ҳаёти. 19.20 — Юность Узбекистана. 20.15 — Футбол. Пахтакор» — «Торпедо» (К). 20.50 — Халқаро кундалик. 21.00 — Байрам мушоираси. 21.20 — Майолди вахтаси илғорлари учун концерт. 22.30 — Концерт.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

Редакция адреси: 700083, ГСП, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32.

Хатлар ва оммавий ишлар бўлими телефонлари — 33-21-43, 32-54-16, 32-53-20, 32-53-21, 33-11-49, 32-54-06.